اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

سه‌شنبه • ۳ آبان ۱۴۰۱ • ۲۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ • ۲۵ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۴۵ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

زغال‌سنگ چگونه جان دوباره گرفت؟

قیمت بالا و رقابت جهانی برای گاز طبیعی، امسال تقاضای بیشتری برای زغال‌سنگ حرارتی به منظور تولید نیرو از سوی کشورهایی ایجاد کرده که به دنبال قطع وابستگی به انرژی روسیه و یافتن گزینه‌های نسبتا ارزان‌تر هستند. بعضی از کشورها در حال بازگشایی نیروگاه‌های زغال‌سوز برای تامین انرژی کافی در زمستان امسال هستند، در حالی که سایرین، تولیدشان...

۵

نقش پررنگ اطلاعات پایه زمین‌شناسی در توسعه بخش معدن

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: اطلاعات پایه مبنای طرح‌ریزی‌ها و پردازش اطلاعات بعدی است و توسعه بخش معدن و عمران کشور بدون در نظر گرفتن نقش اطلاعات پایه زمین‌شناسی ناممکن است. رضا جدیدی اظهار کرد: اطلاعات پایه، در تعریف به مواردی اطلاق می‌شود که مبنای طرح‌ریزی‌ها...

۲

غل و زنجیر برپای واردات ماشین آلات

۳

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

آسیب ضعف آماری به تولید

آنوش رحام
دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی

نبود آمار دقیق از تولید و تجارت به منزله ایجاد چالش‌های جدی در مسیر فعالیت صنایع است و پیامدهای متعددی را برای صنایع به‌دنبال دارد. در شرایطی که آمار دقیقی از ظرفیت‌های تولید در دسترس نیست، مجوزهای بی‌رویه برای واردات صادر می‌شود و بدین‌ترتیب تولیدکننده داخلی متضرر خواهد شد. علاوه بر این، کمبود آمار دقیق از تولید، منجربه سرمایه‌گذاری اشتباه و خارج از ظرفیت در صنایع گوناگون خواهد شد؛ کما اینکه در حال حاضر به‌دلیل نبود آمار دقیق در حوزه تولید، مجوزهای بی‌رویه‌ای در حوزه صنعت لوله و پروفیل فولادی صادر شده است. مجوزهای صادرشده در این بخش، حدود ۱۰برابر مواد اولیه موردنیاز برای ساخت لوله و پروفیل فولادی است و در چنین شرایطی، فعالان این صنعت، به‌ویژه با وجود محدودیت در واردات با چالش جدی در تامین مواد اولیه خود روبه‌رو هستند. البته اگر امکانی برای واردات مواد اولیه موردنیاز لوله و پروفیل‌سازان، تولید مطابق ظرفیت احداث شده و صادرات مازاد نیاز داخلی این صنایع بود، این ظرفیت‌سازی‌ها مشکلی نداشت، اما در شرایط فعلی، صدور مجوز جدید، تنها به منزله وارد آوردن فشاری جدید به تولیدکنندگان این صنعت است. بر همین اساس نیز پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران با بررسی آمار دقیق تولید و تجارت و همچنین برآوردی از نیازهای کشور، برنامه عملکردی و حتی توسعه صنایع را تنظیم و تدوین کنند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

دست‌اندازهای واردات ماشین آلات

۳

تیترهای روز

«ومعادن» در مسیر محرومیت‌زدایی

بخش معدن و صنایع معدنی در سال‌های اخیر نقش مهمی در توسعه اقتصاد غیرنفتی ایفا کرده، این در حالی است که اجرای پروژه‌های معدنی که به‌طور عمده در مناطق محروم قرار دارند، منجر به توسعه فرهنگی و اجتماعی می‌شود و با افزایش اشتغالزایی کاهش محرومیت را به‌دنبال دارد. حال شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن...

۴

موتور توسعه با شفافیت آماری روشن می‌شود

آمار و اطلاعات از اهمیت و اثرگذاری بالایی در فرآیند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و به‌دنبال آن توسعه برخوردار است. بر همین اساس نیز اول آبان با هدف شناساندن اهمیت آمار روز آمار و برنامه‌ریزی نام گرفته است. بدون در دست داشتن آمار و اطلاعات دقیق و شفاف، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تعیین اهداف، راهکارها و فعالیت‌ها و در نهایت ارزیابی...

۷

درآمدزایی دولت از بورس پایان ندارد

۸

روزگار معدن

اخبار

۲ سه‌شنبه
۳ آبان ۱۴۰۱
۲۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۲۵ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۴۵

سرمقاله

آسیب ضعف آماری به تولید

ادامه از صفحه اول

در ادامه انتظار می‌رود آمار دقیقی از میزان استعداد صادراتی و نیاز بازارهای منطقه‌ای در دست باشد تا بتوانیم براساس این آمارها، راهبردی مشخص برای توسعه صادرات تنظیم کنیم. در پایان نیز می‌توان با بهره‌مندی از آمار و ارقام موردبحث برای تامین منابع موردنیاز تولید در بخش‌های گوناگون همچون انرژی، مواد اولیه، یارانه و... برنامه‌ریزی کرد.

با این وجود، در کشور با ضعف‌های ساختاری روبه‌رو هستیم. در چنین شرایطی، تخصیص یارانه به صنایع با ایراداتی جدی همراه است. بخش قابل‌توجهی از یارانه در بخش‌های ابتدایی این زنجیره مصرف خواهد شد و فقط فولادسازان از یارانه‌های کلان برخوردار هستند. یارانه پنهان انرژی و خوراک موجب شده بخش عمده سود فولادسازی به حلقه‌های تولید شمش اختصاص یابد، به همین دلیل نیز عمده صادرات کشور در اختیار کالاهای خام یا با ارزش‌افزوده پایین است.

مجموع موارد یادشده و ضعف‌های ساختاری در نظام آماری در بخش‌های گوناگون تولید و تجارت موجب می‌شود هدف‌گذاری نظام تولید در کشور ما با مشکلات جدی روبه‌رو شود.

برای اصلاح شرایط موجود انتظار می‌رود از یک‌سو سیستم آماری کشور تقویت شود و از سوی دیگر، این دست اصلاحات با همکاری تشکل‌ها انجام شود. ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی و درج اطلاعات فروش، مصرف و تولید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، اما همزمان باید به نقش تشکل‌ها و اصناف در روند جمع‌آوری داده‌ها توجه کرد.

دولت مطابق قانون گردش آزاد اطلاعات موظف است آمارهای لازم را در اختیار عامه مردم و بخش خصوصی بگذارد، اما این اقدام در عمل اجرایی نمی‌شود. به‌عنوان مثال، چنانچه آمار فروش ورق فولادی در بورس کالا و همچنین سهمیه‌های بهین‌یاب در اختیار سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی قرار گیرد می‌توان با تطبیق این داده‌ها و آمار تولید، خطاهای ساختاری موجود را برطرف کرد. اما نه‌تنها این درخواست‌ها موردتوجه قرار نمی‌گیرند، بلکه آمار و ارقام موجود فاقد کارآیی لازم هستند. این آمارها خام هستند و امکان بررسی و پالایش آنها وجود ندارد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که سامانه‌هایی که برای ثبت اطلاعات ساخته می‌شوند، راهکار تنظیم بازار نیستند، بلکه تنها تسهیل‌کننده شرایط کسب‌وکار به‌شمار می‌روند. امید می‌رود موارد یادشده موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گیرد تا در آینده نزدیک شاهد بهبود شرایط باشیم.

نقش پررنگ اطلاعات پایه زمین‌شناسی در توسعه بخش معدن

گروه معدن

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: اطلاعات پایه مبنای طرح‌ریزی‌ها و پردازش اطلاعات بعدی است و توسعه بخش معدن و عمران کشور بدون در نظر گرفتن نقش اطلاعات پایه زمین‌شناسی ناممکن است.

به گزارش ایرنا، رضا جدیدی اظهار کرد: اطلاعات پایه، در تعریف به مواردی اطلاق می‌شود که مبنای طرح‌ریزی‌ها و پردازش اطلاعات بعدی است که مقصود از اطلاعات پایه، مواردی است که مبنای طرح‌های عمرانی، زیرساختی و معدنی کشور است.

وی افزود: با نگاهی به ماموریت اصلی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جمهوری اسلامی ایران و مقایسه تطبیقی جایگاه این سازمان‌ها در جهان درمی‌یابیم که همگی این سازمان‌ها وظیفه اصلی تولید اطلاعات پایه علوم زمین و اکتشاف ذخایر معدنی را بر عهده دارند که استفاده درست و تخصصی از این اطلاعات، به هنگام‌سازی و تولید آنها مطابق با آخرین استانداردها و نیاز کشور، حلقه آغازین توسعه بخش معدن، عمران و زیرساخت است.

جدیدی تصریح کرد: سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جمهوری اسلامی ایران در طول بیش از ۶ دهه فعالیت خود با نگاهی دقیق و متناسب با تجهیزات و دانش روز خود، بهره‌گیری از متخصصان و کارشناسان ارزشمند و همچنین بر پایه نظام ایندکس نقشه‌های پایه کشور اقدام به تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی در مقیاس‌های گوناگون کرده است.

تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و اکتشافی که نزدیک به ۱۰۰ عنوان نقشه را شامل می‌شود در مقیاس‌هایی نظیر یک میلیونیوم، یک دویست و پنجاه هزارم، یکصدهزارم، یک بیست و پنج هزارم و به تازگی یک پنجاه‌هزارم در کشور گواهی بر فعالیت‌های آگاهانه و مستمر متخصصان این سازمان در سراسر کشور است.

وی افزود: وجود اطلاعات پایه یکپارچه و دقیق، در حقیقت مبنای تصمیم‌گیری، تعریف طرح‌های توسعه‌ای، زیرساختی و معدنی کشور است و به دلیل لحاظ شدن نکات علمی، شناساندن وضعیت‌های طبیعی در این نقشه‌ها و اطلاعات پایه از حیث وجود ذخایرمعدنی، مخاطرات طبیعی، پدیده‌ها و ظرفیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی دارای ارزشی بالا و غیرقابل وصف است که بدون تردید موجب توسعه و رونق بخش اقتصادی کشور می‌شود.

نگاه تصمیم‌سازان هدفمند نیست

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: نگاه تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان کشور به تولید اطلاعات پایه و ارزش آن درست و هدفمند نبوده است.

آنچه در خصوص اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی و اهمیت آن در بالا آورده شد بخشی از اهمیت آن در هر کشوری است که ایجاب می‌کند تا مبنای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی بدنه حاکمیت کشور باشد و روند تولید آن، حفظ و نگهداشت نیروی انسانی متخصص این حوزه و منابع مالی مورد نیاز آن را به صورت مستمر و منظم پایش کند تا موجبات تحرک و رونق در بخش‌های مختلف اقتصادی، عمرانی و در نهایت ایجاد ثروت ملی و اشتغال پایدار را به دنبال داشته باشد.

جدیدی اظهار کرد: با نگاهی به روند تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی در کشور و همچنین وجود نیروی انسانی متخصص در این بخش در ۲ دهه اخیر به بروز پدیده‌هایی چون کاهش چشمگیر میزان دانشجویان و دانش‌آموختگان رشته‌های زمین‌شناسی و معدن (همه گرایش‌ها)، تعطیلی، غیرفعال شدن، رهاسازی فعالیت یا حتی مهاجرت دسته‌جمعی شرکت‌های مهندسان مشاور در گرایش‌های مرتبط با فعالیت‌های بخش حاکمیتی کشور در حوزه زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایرمعدنی، کندی روند تولید اطلاعات پایه و نیاز روزافزون کشور به این ابزار مغزافزاری برخورد می‌کنیم. ظهور این پدیده‌ها حاصل ضعف و نگاه نادرست کارشناسی- تخصصی برنامه‌ریزان و تصمیم‌سازان کشور بوده که نتایجی چون کاهش سهم بخش معدن در اقتصاد کشور، کمبود مواد اولیه معدنی موردنیاز صنایع، ایجاد زیرساخت‌ها و جانمایی‌های نادرست عمرانی و عدم اکتشاف ذخایر و معادن قابل بهره‌برداری در کلاس جهانی و همچنین اضمحلال چرخه متخصصان بخش زمین‌شناسی، اکتشاف و معدن را به همراه داشته است.

وی گفت: آنچه در این میان اهمیت دارد تناقض میان واژه کوچک‌سازی دولت‌ها، برون‌سپاری خدمت و جایگاه فعالیت‌های حاکمیتی است که برای ایجاد ثروت و تحرک اقتصادی دولت‌ها عنصری حیاتی است که در سالیان اخیر از منظر نیروی انسانی همواره سعی بر عدم جذب و ایجاد محدودیت در روند به‌کارگیری متخصصان و کاهش کمیت و کیفیت ایشان در بدنه حاکمیت و همچنین بخش خصوصی بوده است.

نکته جالب توجه در این مقوله نبود حتی ظرفیت برون‌سپاری خدمات تخصصی به شرکت‌های مهندسان مشاور دارای رتبه به جهت محدود بودن تعداد ایشان در رسته‌های تخصصی و همچنین ظرفیت کار ارجاعی و ضریب ریالی آن است.

در واقع می‌توان گفت که سیاست‌گذاری نادرستی در روند تولید اطلاعات پایه، ظرفیت‌سازی برون‌سپاری خدمت و به‌کارگیری متخصصان در این حوزه داشته‌ایم.

معدن مس جانجا و ذخیره مدغ کریز

جدیدی اظهار کرد: در سالیان اخیر نام ذخیره بزرگ معدنی مدغ کریز، ظرفیت‌سازی و روند بهره‌برداری از آن را بارها و بارها شنیده‌ایم. این ذخیره بزرگ معدنی در نقشه زمین‌شناسی یک دویست و پنجاه هزارم زابل و یکصد هزارم خونیک که در سال ۱۳۶۹ شمسی/ ۱۹۹۰ میلادی توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور تهیه، منتشر و در اختیار عمومی متخصصان و فعالان بخش معدن کشور قرار گرفته‌است به روشنی معرفی شده و حال که قریب به ۳۲ سال از کشف این ذخیره توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گذشته، این ذخیره از روی نقشه تبدیل به معدنی بزرگ شده که در آینده‌ای نه‌چندان دور موجب رونق بخش معدن، اقتصاد و اشتغال در کشور خواهد شد. البته با گذشت زمانی بسیار طولانی.

عکس: روزگار معدن

معدن آهن سنگان

نام این ذخیره بزرگ معدنی نیز برای همگان آشناست و نکته حائزاهمیت ثبت و کشف این پلاسر بزرگ معدنی در نقشه زمین‌شناسی مقیاس یک دویست و پنجاه هزارم تایباد است که مطابق با سال ۱۳۶۱ شمسی/ ۱۹۸۲ میلادی توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تهیه، منتشر و در اختیار عمومی قرار گرفته‌است. البته با گذشت زمانی بسیار طولانی.

سخن آخر

با توجه به برنامه‌ها و نیازهای پیش‌روی کشور نیازمند تولید اطلاعات جدید مطابق با آخرین روش‌های روز برداشت، تجزیه و تحلیل، روش‌های نوین آنالیزهای فیزیکی و شیمیایی نمونه‌های حاصل از عملیات زمین‌شناسی و اکتشاف و در نهایت انتشار منظم، دقیق و گسترده نقشه‌های آن هستیم.

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور از سال ۱۴۰۰ با انتخاب رسمی مقیاس حاکمیتی یک پنجاه هزارم در کشور بر مبنای ایندکس نقشه‌های ملی، سعی در ایجاد تحول در روند تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایرمعدنی کشور داشته که در فاز نخست تولید نقشه‌های زمین‌شناسی، زمین‌شناسی اقتصادی، ژئوشیمی و در فاز بعدی نقشه‌های زمین‌شناسی مهندسی و مخاطرات طبیعی (لایه‌های مختلف)، زمین‌شناسی دریایی (لایه‌های مختلف)، ژئوتوریسم و... را در دستورکار خود قرار داده است.

تعریف طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی که از مهرماه سال ۱۴۰۰ در استان خراسان جنوبی به اجرا درآمد و متعاقب آن اجرای این طرح در استان‌های کردستان، آذربایجان غربی و دیگر استان‌های هدف در راستای این سیاست خواهد بود.

اجرای این طرح که محصول آن تولید و انتشار اطلاعات جدید و به روز در حوزه زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی کشور و به تبع آن ایجاد تحرک و شکوفایی در حوزه معدن، زیرساخت و عمران توسط بخش‌های مختلف اقتصادی کشور اعم از دولتی، غیردولتی و تعاونی‌هاست نیازمند همراهی و پشتیبانی هدفمند و مستمر مدیران و تصمیم‌سازان کشور برای فراهم آوردن قوانین متناسب با اجرای این تحول، منابع انسانی و مالی موردنیاز اجرای آن خواهد بود که بی‌تردید ارزش‌افزوده حاصل از آن قابل توصیف نیست و تبعات و تحولات مفید و رونق‌بخشی به دنبال خواهد داشت.

در اکتشاف هیچ محدودیت مالی ایجاد نمی‌شود

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران گفت: در زمینه اکتشاف هیچ محدودیت مالی ایجاد نمی‌شود.

به گزارش ایسنا، وجیه‌اله جعفری در نشست با استاندار لرستان که صورت گرفت، اظهار کرد: نگاه سازمان توسعه به دنبال این است که در مناطقی که کمتر توسعه یافته و به نوعی ظرفیت دارند در آنجا کار شود.

وی تصریح کرد: در حوزه مرزی در سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، کردستان، لرستان و استان‌های که مشابه استان‌های جنوب کرمان هستند سعی شده سازمان در آنجا تمرکز کند.

جعفری اضافه کرد: بخشی از استان فارس و کهگیلویه و بویراحمد و بعضی از استان‌های دیگر این مهم شروع شده و قبلا شاید کمتر این نگاه وجود داشت آنچه که پایه حرکت ما بوده وضعیت ماده معدنی و ظرفیت ماده معدنی است.

وی بیان کرد: اگر در اکتشاف بتوانیم به یک ماده معدنی خوب در استان برسیم زنجیره را تا آخر می‌توانیم انجام دهیم ولی بعضی استان‌ها نعمتی است که خداوند متناسب با شرایط استان یا کشور داده و باید متناسب با آن حرکت کنیم.

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران ادامه داد: لرستان را نمی‌شود جز استان‌های فلزی تلقی کرد و جز استان‌هایی است که می‌شود در زمینه آهک بر روی آن کار کرد.

جعفری با اشاره به کارخانه آهک هیدراته پلدختر، افزود: تلاش بر این است که ۳ یا ۶ ماه سال آینده به بهره‌برداری برسد.

وی اظهار کرد: آنجا زمینی گرفته شده و در راستای برق آن تفاهم و قول داده شده تا پایان آذر تمام شود. در زمینه گاز قرارداد آن بسته شده که باید مقداری سرعت بخشیده و مشکل آب آن باید هرچه سریع‌تر رفع شود.

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران تصریح کرد: در لرستان جای اکتشاف وجود دارد در بحث اکتشاف هیچ محدودیت مالی ایجاد نمی‌شود قطعا هر میزان سرمایه‌گذاری در این زمینه صورت گیرد تأمین مالی می‌شود.

گشایش مسیر صادرات محصولات معدنی

ممنوعیت صادرات محصولات صنایع معدنی برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی رفع شد.

به گزارش ایراسین، رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری وزیر صمت در نامه‌ای به علیرضا پاک پیمان، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران خواستار لغو محدودیت‌های صادراتی محصولات صنایع معدنی شد.

در این نامه آمده است: نظر به حکم صادره از سوی هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی‌بر واجد ایراد بودن محدودیت صادرات محصولات صنایع معدنی، کلیه مکاتبات صورت گرفته از سوی این معاونت و دفاتر تخصصی زیرپوشش مبنی‌بر معرفی واحدهای مجاز به صادرات محصولات شیشه‌ای، سیمان، کاشی و سرامیک، فولاد، و محصولات فولادی، آلومینیوم، مس و سایر محصولات صنایع معدنی از تاریخ ابلاغ این نامه (۱۶ مهر ماه ۱۴۰۱) کان لم یکن اعلام می‌شود و صادرات کلیه محصولات صنایع معدنی برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط امکان‌پذیر است.

در ادامه نرگس باقری زمردی، مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات در نامه‌ای، در تاریخ ۲۳ مهرماه ۱۴۰۱ در خصوص لغو محدودیت‌های صادراتی محصولات صنایع معدنی خطاب به علی اکبر شامانی، مدیر کل محترم دفتر صادرات گمرک اعلام کرده است که پیرو نامه معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در خصوص لغو محدودیت‌های صادراتی محصولات صنایع معدنی و نظر به حکم صادرشده از سوی هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر واجد ایراد بودن محدودیت صادرات محصولات معدنی، امکان‌پذیر است. نهایتا در تاریخ ۲۷ مهرماه ۱۴۰۱، علی‌اکبر شامانی، طی نامه‌ای به کلیه واحدهای ستادی و گمرکات اجرایی اعلام کرد: کلیه بخشنامه‌های ابلاغی موضوع ساماندهی محصولات شیشه‌ای، سیمان، کاشی و سرامیک، فولاد، و محصولات فولادی، آلومینیوم، مس و سایر محصولات صنایع معدنی، مطابق مفاد نامه‌های فوق‌الذکر، کان لم یکن تلقی شده و از این پس لازم است جهت صادرات کالاهای موصوف، مطابق مفاد نامه‌های فوق الذکر اقدام شود.

با این وجود انتظار می‌رود شرایط برای صادرات این محصولات در آینده نزدیک تسهیل شود. این اتفاق می‌تواند، دریچه‌هایی برای صادرات محصولات معدنی بگشاید. شایان ذکر است که صدور این مجوز، نباید منجربه افزایش خام‌فروشی شود.

رئیس هیات‌مدیره شرکت آهن و فولاد ارفع:

فولاد در ایران گران‌تر از بازار جهانی است

رئیس هیات‌مدیره شرکت آهن و فولاد ارفع، عدم واکنش درست مسئولان داخلی را دلیل اصلی بلاتکلیفی بازار ارز خواند و تاکید کرد: در صورت ادامه یافتن این وضعیت، به زودی شاهد افزایش نرخ دلار در جریان معاملات خواهیم بود. علی‌اکبر پوریانی در گفت‌وگو با فولادبان درباره اینکه پیام جدید امریکا به ایران برای بازگشت به نقطه توافق مذاکرات احیای برجام چه تاثیری می‌تواند بر بازار ارز بگذارد، بیان کرد: درحال‌حاضر احیای برجام بیشتر احیاکننده منافع ابرقدرت‌ها است تا اینکه در زمینه تامین مالی برای کشورمان اثرگذار واقع شود. وی به بررسی دلیل تمایل کاخ سفید برای توافق هر چه زودتر با ایران پرداخت و اظهار کرد: این تمایل امریکا، به واسطه هراس از سلاح‌های استراتژیک و پیشرفته کشور ما ایجاد شده است و کاخ سفید دلسوزی برای صنعت ما ندارد. این کارشناس صنعت فولاد تصریح کرد: در این شرایط، به محض عدم قبول شروط غربیان توسط مسئولان ایرانی، جنگ رسانه‌ای از جانب غرب شروع شد و متاسفانه ما نیز توانایی خنثی کردن این بار روانی را نداشتیم. رئیس هیات‌مدیره شرکت آهن و فولاد ارفع ادامه داد: در همین راستا، نرخ دلار در جریان معاملات نه‌تنها کاهش نمی‌یابد بلکه حتی ممکن است که از این میزان بیشتر شود. تنها در صورتی از این اتفاق جلوگیری می‌شود که شاهد واکنش منطقی و عملی از سوی مسئولان داخلی در مورد اتفاقات اخیر باشیم، در غیر این صورت، عدم واکنش مسئولان و بلاتکلیفی بازار، به صعود نرخ ارز منجر می‌شود. پوریانی ضمن اشاره به وضعیت محصولات فولادی پس از این حاشیه‌های به وجود آمده، اظهار کرد: اکنون نرخ محصولات فولادی در داخل کشور، از مشابه‌های موجود در سطح بین‌المللی گران‌تر است. البته باید توجه داشت که نرخ این محصولات در آینده نزدیک کاهش می‌یابد، زیرا با وجود مواد اولیه و هزینه‌های حمل‌ونقل فعلی، شاهد پایین آمدن نرخ محصولات فولادی خواهیم بود.

عوارض صادراتی، مانعی برای فولاد

یک کارشناس صنعت فولاد گفت: اجرای عوارض مالیاتی در صنعت فولاد، منجربه فشار بر شرکت‌های تولیدکننده و به دنبال آن کاهش روند بازار شود. تورج امینی در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با تعیین عوارض صادراتی برای محصولات فولادی بیان کرد: درحال‌حاضر همه شرکت‌های فولادی در موانع تحریم و سایر مشکلاتی که توسط بازار جهانی به‌وجود آمده، قرار دارند. به گفته این فعال اقتصادی، در واقع در چنین شرایطی شرکت‌های تولیدی توانایی فروش به میزان کافی را از دست داده‌اند و حتی در صورت فروش، برگشت سود آنها با کلی چالش مواجه می‌شود. وی ادامه داد: از طرفی قوانین در حوزه فولاد به طور مرتب در حال تغییر است و این اقدام در عملکرد شرکت‌ها و روند تولید و نرخ محصولات فولادی به شدت تاثیر منفی می‌گذارد. در این شرایط تولیدکننده با وجود تولید و پیدا کردن مشتری، نگران تغییر قوانین است و به همین دلیل باید در این زمینه استحکام مقررات صورت بگیرد. این کارشناس بازار فولاد تصریح کرد: برخی اوقات برای تشکیل جلسه و همفکری درباره موضوعات و مشکلات فولادی، از انجمن نوردکاران و فولادسازان برای مشاوره دعوت می‌کنند؛ اما جلسات دولتی که در آنها مصوبات جدید بیان می‌شود، اتفاقاتی مانند تغییر زود هنگام قوانین اتفاق می‌افتد. بنابراین در چنین جلساتی وجود چند متخصص و با تجربه در حوزه فولادی الزامی است. امینی اظهار کرد: در این راستا می‌توان گفت شرکتی که با مشکل زیاد در شرایط فعلی روند تولید خود را متوقف نمی‌کند، باید از آن با پشتوانه‌های مستحکم، پشتیبانی و حمایت کرد. از سوی دیگر، اجرای عوارض مالیاتی در صنعت فولاد، می‌تواند در نهایت منجربه فشار بر شرکت‌های تولیدکننده و به دنبال آن کاهش روند بازار شود.

غل و زنجیر بر پای واردات ماشین‌آلات

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

فرسودگی تجهیزات، بلای جان معادن شده است طبق برآوردهای انجام‌شده، تا سال ۱۴۰۴ باید سالانه ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون تن عملیات خاک‌برداری انجام شود، در حالی که این عدد هم‌اکنون ۵۰ میلیون تن است، همچنین طبق آمار اتاق بازرگانی تهران، برای رسیدن به اهداف تعیین‌شده در برنامه سال ۱۴۰۱ برای تولید مواد معدنی نیاز به ۲۵ هزار دستگاه داریم.

آن‌طور که کارشناسان اقتصادی می‌گویند برای دستیابی به هدف‌گذاری افق ۱۴۰۴، نیاز به رشد سالانه ۱۶ درصدی تولید مواد معدنی داریم؛ بنابراین باید ۲۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی طی ۴ سال آینده به این صنعت تزریق شود تا هم به اهداف ۱۴۰۴ برسیم و هم از زمینگیر شدن این صنعت جلوگیری کنیم، همچنین طبق آمار موجود، در حال حاضر ۱۸هزار دستگاه در معادن کشور، بالای ۲۰ سال عمر دارند که باید نوسازی شوند. «روزگارمعدن» در این گزارش، نظر برخی فعالان معدنی درباره تامین ماشین‌آلات را بازگو می‌کنند.

> وارد نشدن ماشین‌آلات مدرن و به‌روز معدنی یکی از دغدغه‌های اصلی معدنکاران و صنایع معدنی است، یکی از دلایل این امر گران بودن این ماشین‌آلات باتوجه به نوسانات نرخ ارز است

عمر ماشین‌آلات معدنی کشور به ۴۰سال می‌رسد

سیدعبدالوهاب‌سهل‌آبادی ـ رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت‌ایران:

عمر ماشین‌آلات معدنی در کشور به بیش از ۴۰ سال نزدیک شده و این در حالی است که لوازم یدکی این ماشین‌آلات نیز در کشور وجود ندارد.

وارد نشدن ماشین‌آلات مدرن و به‌روز معدنی یکی از دغدغه‌های اصلی معدنکاران و صنایع معدنی است، یکی از دلایل این امر، گران بودن این ماشین‌آلات باتوجه به نوسانات نرخ ارز است. با این شرایط معادن و به‌ویژه معادن کوچک امکان خرید این ماشین‌آلات را ندارند و هر روز به فرسودگی ماشین‌آلات آنها افزوده می‌شود.

همچنین کمبود یا بی‌کیفیت بودن لوازم یدکی ماشین‌آلات معدنی از دیگر مشکلات فعالان این حوزه است. معادن از ماشین‌آلاتی که در سال‌های ۶۲ و ۶۳ وارد کشور شده‌اند، استفاده می‌کنند و این به‌معنای عمر ۴۰ساله این ماشین‌آلات است.

این در حالی است که فرسوده بودن ماشین‌آلات، فرسایش و هزینه بسیار زیادی برای معدنکاران و کشور در زمینه سوخت و تامین قطعات دارد، بنابراین یکی از نگرانی‌های بحق معدنکاران فرسوده بودن ماشین‌آلات در این بخش است.

فرسوده بودن ماشین‌آلات، فرسایش و هزینه بسیار زیادی برای معدنکاران و کشور در زمینه سوخت و تامین قطعات دارد.

این در حالی است که معدن جزو منابع درآمدی کشور محسوب می‌شود و باید توجه ویژه‌ای به این بخش شود، طبق صحبت همه مسئولان، با توجه به اولویتی که معدن برای کشور دارد، بهترین راه برای رفع مشکلات در این بخش این است که راهکاری اندیشیده شود تا معدنکاران بتوانند ماشین‌آلات موردنیاز خود را از برندهای مطرح دنیا تهیه کنند تا بتوانیم از ظرفیت بخش‌های دارای مزیت و معادن غنی در کشور به‌خوبی استفاده کنیم.

دیدگاهی در کشور وجود دارد که در راستای حمایت از تولید موانعی را بر سر راه واردات ماشین‌آلات معدنی قرار می‌دهند، اما نمی‌دانند که معدن به‌عنوان یکی از منابع مهم کشور هم‌اکنون در حال چرخاندن اقتصاد کشور است و ارزآوری زیادی برای کشور دارد، در غیر این صورت، بهای بیشتری به آن می‌دادند و موانع را از پیش‌روی این بخش بر می‌داشتند تا بتوانیم از ظرفیت‌های بالقوه‌ای که کشور در این زمینه دارد، به‌خوبی استفاده کنیم.

همچنین موانعی برسر واردات در راستای حمایت از تولید قرار داده شده است، اما در این بین، ممنوع بودن واردات ماشین‌آلاتی که در کشور تولید نمی‌شوند، هیچ الزامی ندارد، اما باز هم شاهد هستیم که از واردات این ماشین‌آلات به کشور جلوگیری می‌شود.

چالش‌ها و موانع پیش‌روی واردات ماشین‌آلات

نادعلی اسماعیلی ـ فعال بخش معدن:

در این بین، ماشین‌آلات چینی توسط برخی افراد وارد کشور می‌شود که از کیفیت خوبی برخوردار نیستند و پس از مدتی استفاده، زمین‌گیر می‌شوند، بنابراین به‌دلیل کیفیت پایین ماشین‌آلات چینی، معدنکاران استقبال بیشتری از واردات ماشین‌آلات دست دوم برندهای مطرح دنیا نسبت به برندهای چینی می‌کنند و حاضر به استفاده و پرداخت هزینه برای واردات این ماشین‌آلات هستند تا بتوانند نیازهای خود را برطرف کنند.

طبیعی است که فرسودگی ماشین‌آلات موجب تاخیر و کاهش سرعت فعالیت در معادن و به دنبال آن تولید می‌شود و به واسطه آن می‌تواند روی درآمد معدنکاران و درآمدهای ارزی کشور تاثیر منفی بگذارد و اگر ماشین‌آلات در این بخش نوسازی شوند، به طور قطع روی تولید اثر مثبت خواهند گذاشت.

در حالی که در معادن دنیا معدنکاران در حال استفاده از ماشین‌آلات جدید با فناوری‌های نوین هستند، اما ما در کشور همچنان در حال استفاده از ماشین‌آلاتی هستیم که مربوط به ۳۰ سال گذشته هستند و در این بخش وارداتی انجام نگرفته است.

معدن علاوه‌بر اینکه همواره به‌عنوان شاگرد اول اقتصاد کشور چه در بخش درآمدزایی و اشتغال مطرح بوده است، در بخش اجتماعی نیز همیشه پای کار بوده و به مسئولیت‌های اجتماعی خود به‌خوبی عمل کرده است و حتی در سیل اخیر در استان کرمان نیز معادن این استان پای کمک و خدمت‌رسانی بوده‌اند.

بروکراسی اداری مانع واردات می‌شود

هوشنگ ادهمی ـ فعال بخش معدن:

در ابتدا باید به این نکته اشاره کرد که کل صنعت حمل‌ونقل در کشور اعم از ناوگان ریلی، خودرویی و هوایی فرسوده است.

بخش معدن برای فرآوری مواد استخراجی خود و حمل به کارخانه، وابستگی زیادی به حمل‌ونقل زمینی دارد که از ماشین‌های حمل‌ونقل عمومی استفاده می‌شود و زمانی که این موضوع به‌عنوان مثال با فصل برداشت گندم تلاقی پیدا می‌کند، کامیون‌ها برای بارگیری این محصول می‌روند، بنابراین نرخ حمل محصولات معدنی به ۲ برابر افزایش می‌یابد.

پیش از این، هپکو در بخش ماشین‌آلات معدنی مانند بیل مکانیکی، لودر، بولدوزر و سایر ماشین‌آلات به‌عنوان یک تولیدکننده وجود داشت، اما در حال حاضر تولیدی در بازار ندارد، بنابراین در حوزه ماشین‌آلات معدنی تولید داخل نداریم، از طرفی واردات نیز انجام نمی‌گیرد، به طبع قطعات یدکی نیز در بازار وجود ندارد و اگر قطعه یکی از ماشین‌آلات خراب شود، برای تامین آن از کشورهای حاشیه خلیج‌فارس باید هزینه زیادی انجام بگیرد.

زمینگیر شدن ماشین‌آلات زمان زیادی را از معدنکاران می‌گیرد و هزینه‌های زیادی را علاوه بر تعمیر روی دست آنها می‌گذارد و کمبود شدیدی در این بخش احساس می‌شود.

با این همه، نمی‌توان از این واقعیت چشم‌پوشی کرد که ماشین‌آلات معدنی در کشور بسیار فرسوده هستند و هزینه استهلاک و نگهداری آنها بالا رفته است و به‌همین دلیل، زمان خواب آنها زیاد می‌شود، گاهی نبود قطعه فعالیت یک معدن را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و در برخی زمان‌ها ناچار به توقف کار هستیم تا قطعه موردنظر تامین شود تا بتوانیم از ماشین‌آلات استفاده کنیم.

با این همه، واردات ماشین‌آلات معدنی به کشور با اما و اگرهای بسیاری همراه است. متولیان امر می‌گویند باید فرد واردکننده ماشین‌آلات مطمئن باشد و بتواند قطعات یدکی آن را نیز تامین کند؛ اصلی که همه فعالان این بخش آن را قبول دارند، اما زمانی که پای ماشین‌آلات چینی به‌میان می‌آید.این موضوع درباره آنها اعلام نمی‌شود و ماشین‌آلاتی که وارد می‌شود، به دلیل نبود قطعه پس از یک تا ۲ سال زمینگیر می‌شود.

▣ واردات ۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی

درباره مصوبه مجلس مبنی بر واردات ۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی در سال ۱۴۰۱ نیز لازم است،بگوییم که طبق مصوبه این ماشین‌آلات باید از طریق ارز حاصل از صادرات وارد شود، اما زمانی که معدندار تمام مراحل را طی و تمام مجوزها را دریافت می‌کند، بانک مرکزی به بانک عامل اعلام می‌کند که از معندار تضمین گرفته شود تا بتواند ماشین‌آلات خود را ترخیص کند.

بانک نیز اعلام می‌کند معدندار باید ۳۵ درصد پول را در بانک سپرده قرار بدهد تا تضمین صادر و بتوان ماشین‌آلات خریداری‌شده را ترخیص کرد.

این در حالی است که در شرایط فعلی، معدنکاران برای پرداخت حقوق با مشکل مواجهند، چگونه توقع می‌رود ۳۵درصد از پول در بانک سپرده شود. در حقیقت، قوانین و مقررات و بروکراسی در این بخش به‌گونه‌ای است که فقط برخی افراد می‌توانند از این کانال‌ها عبور کنند.

به علاوه اینکه یک‌سری ماشین‌آلات به نام «دام تراک» در معادن وجود دارد که به اندازه ۱۰ کامیون معمولی در معدن کارآیی دارد که باید پس از چند سال نوسازی شود، اما چندین سال است که هیچ نوع از این ماشین‌آلات وارد نشده و معدنکاران ناچار هستند از کامیون‌های معمولی استفاده کنند که هم هزینه را افزایش می‌دهد و هم روی سیستم حمل‌ونقل زمینی کشور اثر می‌گذارد.

معدن یکی از محل‌های درآمدهای پایدار برای کشور است، اما به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات، اکنون در عمل صرفه اقتصادی ندارد.

سخن پایانی

در حال حاضر هیچ آمار و ارقامی از ناوگان معدنی کشور وجود ندارد و ناوگان معدنی کشور فاقد هرگونه آماری است و اعداد و آمار اعلامی، پشتوانه درست و دقیقی ندارد؛ چراکه کامیونی که یک روز بار معدن، یک روز غلات و روز دیگر شوینده حمل می‌کند، جزو ناوگان عمومی محسوب می‌شود، در حالی که روی سخن ما با ناوگان تخصصی معدن کشور است. در این بین، برخی از فعالان معدنی معتقدند در این سال‌ها همه نگاه ما در معدن به سمت شرق معطوف شده و در حال حرکت به سمت استفاده هر چه بیشتر از جنس درجه سوم و چهارم شرقی هستیم، چنانچه در ماشین‌آلات مستعمل اروپایی اجناس درجه یک و ۲ روسی و چینی استفاده شود باز قابل قبول‌تر است؛ اما نگاه مطلق به‌گونه‌ای با صنعت درجه چندم شرق گره خورده که صنعت کشور را با رکود جدی مواجه می‌کند. به‌گفته این گروه، اگر درصدد سرمایه‌گذاری در حوزه ماشین‌آلات هستیم، باید به‌شیوه درست این حرکت شکل بگیرد و در نوسازی ناوگان خودروسازی نه در حد سازنده‌های امریکایی، اروپایی، کره و ژاپن که در حد معقول با همکاری شرکت‌هایی باشد که محصولات آن از کیفیت قابل‌قبولی برخوردار است.

نقشه راه گل‌گهر با نگاه به منافع ملی، منطقه‌ای و درون بنگاهی

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با نگاه ملی در کنار در نظر گرفتن منافع درون بنگاهی با سرمایه‌گذاری در طرح ملی انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران توانست به نتایج بسیار مهمی دست پیدا کند. درواقع ابر پروژه‌ای ملی به پشتوانه شرکت‌های معدنی حاضر در این مسیر و استان‌ها در دستورکار قرار گرفت.

به گزارش تیتر ۲۰، اما ورود گل‌گهر دقیقا با چه هدفی صورت گرفت که امروز معاون اول رئیس‌جمهوری از نقش این مجموعه در اجرای پروژه انتقال تقدیر می‌کند.

باید در بررسی این موضوع کمی از نگاه منفعتی در یک بنگاه اقتصادی فاصله بگیریم. درست است که شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با سرمایه‌گذاری در اجرای این طرح توانست دغدغه تامین آب را برطرف کند اما این موضوع را باید از نگاه فرا بنگاهی و در بخش منافع ملی بررسی کرد.

معدن سنگ‌آهن گل‌گهر نقش موثری در تامین

مواد اولیه واحدهای تولیدی فولاد دارد. با توسعه اکتشافات در این مجموعه اجرای طرح‌های توسعه‌ای و تکمیل زنجیره ارزش در دستورکار این مجموعه قرار گرفت.

گل‌گهر سعی کرد با تدوین نقشه راه درست و کارشناسی شده و همچنین اجرای سیاست استفاده از توان داخلی در تامین تجهیزات و صرفه‌جویی ارزی، پروژه‌های توسعه‌ای خود را سرعت بخشد.

گل‌گهر با چنین سیاستی موفق شد در سال به صرفه‌جویی ارزی (۵۱.۶ میلیون دلار) دست پیدا کند که می‌تواند این نقدینگی را در اجرای ابر پروژه‌هایی همچون انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران مشاهده کرد.

اما درست اهمیت موضوع در جایی دیده می‌شود که تامین آب با اجرای این پروژه منجربه اجرای چندین پروژه دیگر می‌شود که علاوه‌بر افزایش تولید در زنجیره ارزش، اشتغالزایی و آبادانی برای منطقه را به همراه دارد.

سرمنشا این سرمایه‌گذاری‌ها آسوده خاطری از در اختیار داشتن مواد اولیه و زیرساخت‌های لازم خواهد بود. همچنین گل‌گهر نیز با هدایت این پروژه‌ها یا حضور به عنوان سهامدار چنین شرکت‌هایی سهم خود در زنجیره ارزش را افزایش داده و جایگاه خود در میان شرکت‌های بورسی را هم ارتقا دهد. درنتیجه پشت این سرمایه‌گذاری فکر و نقشه راه درستی بوده که امروز و در سال‌های پیش‌رو گل‌گهر می‌تواند از آن بهره‌برداری کند.

این همان بازی دو سر برد یا می‌توان به زبانه عامه‌تر چند سر برد است که ابتدا به نفع اقتصاد ملی، سپس منجر به رشد و توسعه گل‌گهر خواهد شد، در ادامه با اشتغالزایی در طرح‌های اجرایی و پیش‌رو منجربه توسعه اجتماعی در منطقه و جلوگیری از مهاجرت به شهرهای بزرگ می‌شود و در نهایت حمایت سهامداران از این سهم را افزایش خواهد داد و این نقطه‌ای است که گل‌گهر با تصمیم درست در آن قرار می‌گیرد و شاید سهم ۳۰درصدی خود از زنجیره ارزش را بیشتر کرده و حضور خود در بازارهای داخلی و صادراتی را بیش از پیش پررنگ‌تر کند.

یادداشت

دست‌اندازهای واردات ماشین‌آلات

سجاد غرقی
فعال معدنی

معدنکاری کشور در حال زمینگیر شدن است که علت عمده آن نبود تجهیزات است. این در حالی است که برای سرپا نگه داشتن این صنعت می‌توانیم در طول ۴ سال، ۲۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات به معادن تزریق کنیم.

در حال حاضر طبق برآوردهای انجام‌شده، فقط «معادن کوچک‌مقیاس» در انتهای سال ۹۹ نیاز به تامین ۱۱ هزار دستگاه جدید داشتند که برای افزایش حمل عملیاتی بوده، یعنی این دستگاه‌ها برای نوسازی و... نیست.

بنابراین تا سال ۱۴۰۴ باید سالانه ۷۰۰ تا ۸۰۰میلیون تن عملیات خاک‌برداری انجام شود، در حالی که این عدد هم‌اکنون ۵۰ میلیون تن است، به این ترتیب برای رسیدن به اهداف تعیین‌شده در برنامه سال ۱۴۰۱ برای تولید مواد معدنی نیاز به ۲۵ هزار دستگاه داریم.

برای دستیابی به هدف‌گذاری افق ۱۴۰۴ نیاز به رشد سالانه ۱۶ درصدی تولید مواد معدنی داریم، بنابراین باید ۲۵هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی طی ۴ سال آینده به این صنعت تزریق شود تا هم به اهداف ۱۴۰۴ برسیم و هم از زمین‌گیر شدن این صنعت جلوگیری کنیم.

در راستای تامین بخش عمده این مواد معدنی و استخراجی، ظرفیت‌ها در صنایع پایین‌دست مثل سنگ‌های ساختمانی، مس و فولاد ایجاد شده است، در صورتی که این ظرفیت استخراج نشود، بخش عمده‌ای از صنایع برای تامین مواد اولیه به مشکل می‌خورند.

در تمام دنیا هم شرکت‌های تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی محدود هستند و به‌طورعمده از برندهای ژاپنی، امریکایی و... استفاده می‌کنند. اینکه ما تصور کنیم باید همه‌چیز را در داخل بسازیم، تصور درستی نیست. از یک‌سو، ظرفیت ما بسیار پایین است و یک بیست هزارم نیاز بازار را تامین می‌کند، اما قوانین حاکم، واردات بخشی از ماشین‌آلات را ممنوع کرده، به این دلیل که ما ساخت داخل داریم، در حالی که این میزان ظرفیت در داخل وجود ندارد. از سوی دیگر، براساس آمار در حال حاضر واردات کمک می‌کند، اما مقاومت از سمت شرکت تولیدکننده ماشین‌آلات بالا است، بنابراین درخواست معدنکاران این است که واردات ماشین‌آلات برای معدنکاران و پیمانکاران بدون تشریفات خاصی آزاد شود. در حال حاضر ۱۸ هزار دستگاه در معادن ما بالای ۲۰ سال عمر دارند که باید نوسازی شوند. نوع سازکار شرکت‌های تولیدکننده نباید روی ساخت همه تجهیزات باشد، بلکه باید روی زنجیره ارزش ماشین‌آلات از ساخت قطعات و سرویس و خدمات باشد که این مسئله بسیار اقتصادی و موثر است، اما تاکید بر این است که کل دستگاه‌های سنگینی که فناوری بالایی دارند و وابسته به زنجیره‌های فنی قبل هستند که البته ما فاقدش هستیم، در داخل تولید شود؛ همین موضوع موجب بروز این اتفاقات می‌شود که واردات ماشین‌آلات محدود شده و تولید داخل هم رخ نمی‌دهد.

باتوجه به موارد یادشده متاسفانه صنعت معدنکاری کشور در حال زمینگیر شدن و افت تولید است که بخش عمده‌ای از آن به‌دلیل نبود ماشین‌آلات است. نکته مهم آنکه زنجیره‌های بعدی که مصرف‌کنندگان مواد معدنی هستند، دچار مشکل خواهند شد.

در نهایت اینکه در حالی که بیش از ۷۰ درصد هزینه‌های عملیات معدنکاری در دنیا مرتبط با بخش ماشین‌آلات است، معدنکاران ایرانی برای تامین ماشین‌آلات خود با مشکلات فراوانی مواجهند. انواع کامیون و دامپتراک، بیل‌های مکانیکی و شاول، لودر، بولدوزر، دستگاه‌های حفاری پودری و مغزه‌گیری بخشی از ماشین‌آلات عملیاتی معدنی هستند که عمده عملیات استخراج بدون این دستگاه‌ها متصور نیست. بدون تامین، تجهیز و جایگزینی ماشین‌آلات، تولید معادن با مشکل مواجه شده و توسعه غیرممکن می‌شود، این در حالی است که به‌دلیل محدودیت در واردات ماشین‌آلات و تولید ناچیز در داخل، تقاضای بسیار زیادی برای ماشین‌آلات معدنی در کشور انباشته شده است. عملیات معدنکاری در کشور باوجود کمبود شدید ماشین‌آلات و چالش‌های زیاد در حال انجام است.

اخبار

فراخوان شناسایی آزمایشگاه‌های حوزه گوهرسنگ توسط ایمیدرو

فراخوان شناسایی آزمایشگاه‌های حوزه گوهرسنگ، با هدف ساماندهی، تقویت و توسعه آزمایشگاه‌های این حوزه، اعلام شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، طرح ملی صنعت گوهرسنگ (زیرپوشش ایمیدرو) با همکاری و مشارکت شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در نظر دارد نسبت به شناسایی و تقویت آزمایشگاه‌های حقیقی و حقوقی، مراکز علمی، تحقیقاتی و دانشگاهی که دارای تجربه، تخصص و تجهیزات مرتبط در این حوزه هستند، اقدام کند.

کمک به بهبود کسب‌وکار و ارتقای کیفیت خدمات در این حوزه از دیگر اهداف این برنامه‌ریزی است.

بر این اساس از آزمایشگاه های حقیقی و حقوقی فعال و دارای تجهیزات واجد شرایط در این زمینه دعوت می‌شود برای ثبت‌نام به پایگاه اینترنتی شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی به نشانی www.labsnet.ir مراجعه کنند.

با مدیریت، برق بخش صنعت هم تامین شد

وزیر نیرو گفت: پروژه‌های توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و استفاده از فناوری‌های جدید در نیروگاه‌ها جزو اولویت‌های دولت است.

به گزارش فولادبان، علی‌اکبر محرابیان با بیان اینکه در بخش خانگی خاموشی نداشتیم و با مدیریت مصرف و توزیع، برق بخش صنعت کشور نیز تامین شد، گفت: با وجود ۲۰ هزار مگاوات ناترازی برق، تابستان بدون بحرانی را پشت‌سر گذاشتیم که این به معنای افزایش راندمان است، یعنی توانستیم با برق کمتر نیازهای بیشتری را مرتفع کنیم.

وی افزود: در واقع در بخش خانگی خاموشی نداشتیم و توانستیم با مدیریت مصرف و مدیریت توزیع در شبانه‌روز جوابگوی بخش صنعت کشور نیز باشیم.

وزیر نیرو با اشاره به اینکه افزایش بهره‌وری یا راندمان در انرژی کشور جنبه‌های مختلفی دارد، اظهار کرد: یک جنبه این موضوع به استانداردها مربوط می‌شود که این مهم وظیفه سازمان استاندارد است، هرچند انصافا اقدام‌های خوبی نیز انجام داده است، در واقع برای مصارف مختلف انرژی در بخش‌های مختلف تعیین استاندارد شده اما باید نظارت بیشتری بر تولید تجهیزات انرژی‌بر شود، ضمن انکه جنبه دیگر به موضوع نیروگاه‌ها و تولید برق مربوط می‌شود که رویکرد دولت در این زمینه استفاده بهینه از انرژی در اختیار است و در این مسیر اقدامات قابل‌توجهی هم انجام شده است.

محرابیان با بیان اینکه پروژه‌های توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و استفاده از فناوری‌های جدید در نیروگاه‌ها جزو اولویت‌های دولت است، خاطرنشان کرد: تقریبا هر ماه شاهد افتتاح طرح‌های متعددی در این زمینه هستیم که مجموع این طرح‌ها سبب افزایش راندمان نیروگاهی و کاهش مصرف سوخت و تولید برق بیشتر می‌شود.

وی با پذیرش اجرایی‌نشدن قوانین متعدد در حوزه انرژی مانند عدم اجرای بندهایی از «قانون رفع موانع تولید»، توضیح داد: اگرچه قوانین در حوزه انرژی باید اجرایی شوند؛ اما باید بدانیم؛ نوسازی نیروگاه‌ها مسئله‌ای نیست که ظرف یک تا دو سال انجام شود، چراکه مجموع نیروگاه‌های کشور حاصل نزدیک نیم‌قرن فعالیت صنعت نیروگاهی است، بنابراین نوسازی آنها نیاز به اعتبار و زمان دارد؛ اما مهم آن است که اکنون سنگ بنای نیروگاه‌های جدید بر مبنای رعایت الگوی مصرف است.

به گفته محرابیان، تولید محصولات سرمایشی و گرمایشی با راندمان بالاتر برای مصارف خانگی نیز جزو وظایف وزارت صمت است، لذا وزارتخانه مذکور باید این مهم را پیگیری کند.

وزیر نیرو درباره اینکه ناترازی حوزه انرژی چگونه برطرف خواهد شد، گفت: علاوه‌بر توسعه میادین گازی، کاهش شدت مصرف انرژی سبب رفع ناترازی و افزایش تولید در میادین و پالایشگاه‌های گاز می‌شود.

بهره‌برداری از معدن مس جانجا بررسی شد

«ومعادن» در مسیر محرومیت‌زدایی

کتایون ملکی

بخش معدن و صنایع معدنی در سال‌های اخیر نقش مهمی در توسعه اقتصاد غیرنفتی ایفا کرده، این در حالی است که اجرای پروژه‌های معدنی که به‌طور عمده در مناطق محروم قرار دارند، منجر به توسعه فرهنگی و اجتماعی می‌شود و با افزایش اشتغالزایی کاهش محرومیت را به‌دنبال دارد. حال شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) با حضور در مناطقی همچون سیستان و بلوچستان در تلاش است علاوه بر توسعه بخش معدن، در توسعه اجتماعی به کمک دولت بیاید.

بهره‌برداری از معادن و اجرای پروژه‌های توسعه‌ای در این بخش، یکی از اصلی‌ترین گام‌ها برای توسعه اقتصادی و اشتغالزایی است که می‌تواند به کمک دولت در تحقق برنامه‌ها بیاید. در این بین گسترش بخش خصوصی و واگذاری پروژه‌های مختلف به فعالان این بخش که دارای اهلیت و تخصص هستند، توانسته سرعت توسعه را افزایش دهد. از سویی دیگر ورود بخش خصوصی به پروژه‌های بیشتر باعث شده بهره‌برداری از ذخایر معدنی با سرعت بیشتری انجام شود. در واقع بخش خصوصی به‌عنوان بازوی اجرایی توانمند دولت در بخش معدن تلاش می‌کند عقب‌ماندگی‌های موجود در این بخش به‌ویژه در حوزه اکتشاف را جبران کند.

در کنار این موضوع بهره‌برداری از پروژه‌های معدنی در حوزه اجتماعی و فرهنگی نیز نقش مهمی دارد.

به گزارش «روزگارمعدن»، باتوجه به قرارگیری بیشتر معادن در مناطق محروم و کمترتوسعه‌یافته، فعال شدن یک پروژه معدنی به‌معنای بکارگیری نیروی بومی، تامین زیرساخت و عمل به وظایف تعریف‌شده در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی است که در نهایت منجر به توسعه اجتماعی و فرهنگی در این مناطق می‌شود و امنیت را ارتقا می‌دهد. این مسئله در مناطق مرزی از اهمیت بیشتری برخوردار است.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) در سال‌های اخیر با تغییر نگاه و ورود به حوزه‌های متفاوت که از توجیه اقتصادی برخوردار است، تلاش می‌کند توسعه بخش معدن را محقق کند و سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد غیرنفتی را افزایش دهد.

این روند وابستگی به درآمدهای نفتی را در شرایط تحریمی کاهش می‌دهد و می‌تواند با ارزآوری از محل صادرات به افزایش ذخیره ارزی کشور نیز کمک کند. اما بدون‌شک اثرات مثبت این طرح‌ها از نگاه جامعه بیش از هر نکته دیگری دارای اهمیت است.

> امین صفری: با اجرای پروژه مس جانجا به‌طور مستقیم حداقل ۱۵۰۰ نفر مشغول کار می‌شوند و میزان اشتغالزایی غیرمستقیم آن نیز چند برابر این عدد خواهد بود

باتوجه به وجود ذخایر غنی مس در کشور، شرکت «ومعادن» با ورود به این حوزه تصمیم به بهره‌برداری از ذخایر مس در منطقه «جانجا» دارد؛ معدنی که سال گذشته شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) در مزایده‌ای بهره‌برداری از آن را به کنسرسیومی معدنی با حضور شرکت‌های بزرگ چادرملو، گل‌گهر، گهرزمین، سرمایه‌گذاری غدیر و تجلی سپرد.

باتوجه به ارزیابی‌های صورت گرفته از وضعیت تقاضای مس در بازارهای جهانی در سال‌های پیش رو، ورود ومعادن و زیرمجموعه آن یعنی تجلی به پروژه معدن مس جانجا از توجیه اقتصادی خوبی برخوردار است و می‌تواند حمایت سهامداران را افزایش دهد. در کنار این مسئله بهره‌برداری از این ذخیره معدنی که در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد، نقش مهمی در محرومیت‌زدایی و اشتغالزایی در این منطقه خواهد داشت.

ایجاد رونق اقتصادی در منطقه

امین صفری، معاون امور معادن و صنایع معدنی و معادن در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» با اشاره به کلیات این پروژه، اظهار کرد: براساس‌پیش‌بینی‌های صورت گرفته، پروژه نیازمند زمانی پنج‌ساله برای مطالعات، استخراج و ساخت کارخانه است، اما این مراحل در فازهای مختلف انجام می‌شود.

به‌عنوان مثال بخش لیچینگ در مدت ۲ تا ۲.۵ سال راه‌اندازی می‌شود. میزان ظرفیت‌های تعریف شده نیز در بخش کنسانتره ۱۳۰ هزار تن و در بخش کاتد مس حدود ۵ هزار تن است.

صفری درباره میزان اشتغالزایی این پروژه نیز بیان کرد: با اجرای این پروژه به‌طور مستقیم حداقل ۱۵۰۰ نفر مشغول کار می‌شوند و میزان اشتغالزایی غیرمستقیم آن چند برابر این عدد خواهد بود، این در حالی است که معدن مس جانجا در منطقه‌ای قرار دارد که بالاترین نرخ بیکاری را از آن خود کرده است.

باتوجه به آمارهای مطرح شده از میزان اشتغال مستقیم این پروژه، می‌توان پیش‌بینی کرد بهره‌برداری از معدن جانجا منجر به اتفاقی بزرگ در منطقه خواهد شد.

چنین موضوعاتی می‌تواند معارضان محلی را که یکی از مشکلات معدنکاران محسوب می‌شوند، به مدافعان معدنی تبدیل کند. معاون امور معادن و صنایع معدنی ومعادن در ادامه با تاکید بر ایجاد رونق اقتصادی در منطقه، تصریح کرد: بهره‌برداری از این پروژه رونق و امنیت اقتصادی بی‌نظیری به همراه دارد، این در حالی است که امروز تنها بخشی از محدوده توسط ایمپاسکو مورد اکتشاف قرار گرفته و در اطراف آن اکتشافی صورت نگرفته و باید مطالعات در زمینه جانمایی انجام شود. با انجام اکتشافات تکمیلی و جانمایی تا پایان سال، می‌توان از ابتدای سال آینده عملیات اجرایی را آغاز کرد.

به‌گفته صفری، میزان ذخیره معدن حدود ۳۰۰ میلیون تن با عیار ۰.۲۶ درصد است که باتوجه به پایین بودن عیار نیازمند فناوری روزآمد و حجم بیشتر عملیات هستیم.

باتوجه به موضوعات اشاره شده و همچنین اولویت ومعادن مبنی بر استفاده از نیروهای بومی باید دوره‌های آموزشی نیز برگزار شود؛ اتفاقی که توسعه فرهنگی منطقه را هم به همراه دارد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی ومعادن با اشاره به اهمیت این موضوع، بیان کرد: کار در بخش آموزش آغاز شده و یکی از اهداف اصلی ما آن است که به موازات اجرای پروژه، دوره‌های آموزشی را هم پیش ببریم. به‌عنوان مثال در بخش حفاری دوره‌های آموزشی تربیت حفار را برگزار کرده‌ایم که نتایج بسیار خوبی داشت. آموزش نیروهای بومی علاوه بر ارتقای فرهنگی و اجتماعی منطقه باعث می‌شود هزینه‌های ما در این پروژه کاهش پیدا کند. در همین راستا قرار است جلساتی با دانشگاه‌ها برای تربیت نیروهای ماهر داشته باشیم. در چنین شرایطی بی‌تردید همراهی مردم منطقه با پروژه و حتی در ادامه اجرای طرح‌های توسعه‌ای بیشتر خواهد شد. این اتفاق از مهاجرت مردم مناطق معدنی جلوگیری می‌کند و امنیت مناطق مرزی کشور را افزایش می‌دهد. در واقع دولت به کمک بخش معدن می‌تواند میزان امنیت را در مناطق مرزی بالا ببرد و توسعه این بخش را محقق کند.

صفری در این باره تصریح کرد: خوشبختانه همراهی مردم منطقه بسیار خوب است و در جلساتی که با آنها داشتیم بسیار به آینده امیدوار هستند. البته باید به این نکته توجه داشت که فرهنگ و شرایط منطقه عملکرد خاص خود را می‌طلبد و کار در این منطقه با فعالیت در استانی همچون یزد و کرمان متفاوت است.

سخن پایانی...

همان‌طور که اشاره شد، بهره‌برداری از ذخیره مس جانجا می‌تواند علاوه بر توسعه اقتصادی منجر به توسعه فرهنگی و اجتماعی شود که دستاوردی مهم برای استان سیستان و بلوچستان است. در واقع اجرای این پروژه نشان می‌دهد می‌توان به کمک بخش معدن، محرومیت را از چهره مناطق مرزی کشور پاک کرد، اما دستاورد مهم دیگر را باید تغییر نگاه جامعه نسبت به فعالیت‌های معدنی دانست. اجرای چنین پروژه‌هایی نشان می‌دهد بهره‌برداری از معادن به نفع مردم منطقه و عامل رفع برخی چالش‌ها و معضلات اجتماعی خواهد بود.

صدور مجوزهای جدید صنعت فولاد بررسی شد

در چهارمین جلسه دبیرخانه ستاد راهبری صنعت فولاد کشور موضوع شرایط جدید صدور مجوزهای فولادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش فولادبان، با توجه به محدویت‌های مواد اولیه در زنجیره فولاد و برای جلوگیری از هدررفت سرمایه‌های ملی موضوع تعیین شرایط برای صدور مجوز واحدهای فولادی جدید دراستان‌ها در دستورکار دبیرخانه ستاد راهبری فولاد کشور قرار گرفت تا در یک جمع‌بندی از پیشنهادات فعالان زنجیره فولاد طرحی برای ارائه به ستاد مرکزی راهبری صنعت فولادکشور تهیه شود.

محمدآقاجانلو، دبیر ستاد راهبری صنعت فولاد کشور با بیان این نکته که ساماندهی صدور مجوزهای فولادی برای واحدهای جدید در استان‌ها یک تکلیف اساسی و بنیادی است اظهار داشت: همان‌گونه که همگان می‌دانند در شرایط کنونی این مهم با توجه به وضعیت حاکم برصنعت فولاد و در نظر گرفتن سند چشم‌انداز و طرح جامع فولادکشور یک ضرورت است تا بتوانیم سرمایه‌گذاران رابه سمت صنایع دیگر یا صنایع پایین‌دستی صنعت فولاد کشور هدایت کنیم. مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران خاطرنشان کرد: پروانه‌های صادرشده قبلی و فعلی با توجه به ظرفیت ۵۵میلیون تنی پیش‌بینی شده کفاف کشور را می‌دهد ولی محدویت‌های مواد اولیه و مشکلات انرژی‌های سه‌گانه ما را بر آن داشته است تا نگذاریم سرمایه‌های ملی در جاهایی هزینه شود که صرفه اقتصادی برای سرمایه‌گذاران و کشور ندارد. آقاجانلو از حضار خواست که پیشنهادات رسیده را با دقت بررسی و هدف‌گذاری کنند چراکه دربرابر جامعه؛ سرمایه‌گذاران و آیندگان مسئولیت داریم تا توسعه را به صورت همه‌جانبه گسترش دهیم. در ادامه این نشست سمیه خلوصی مدیریت نظارت راهبردی سازمان ایمیدرو با اشاره به مشکلات ایجاد شده برای فعالان صنعت فولاد؛ در زمینه تامین مواد اولیه و انرژی گفت: در شرایط کنونی مواد اولیه موجود در کشور کفاف تولیدکنندگان فعلی را نمی‌دهد و سرمایه‌گذاران باید با وضعیت و شرایط و محدودیت‌های موجود آشنا شوند. وی افزود: هم سرمایه‌گذاران و همه مسئولان استانی باید درک صحیحی از این شرایط پیدا کنند و دچار فضای احساسی نشوند و با وسواس بیشتری به این وضعیت نگاه کنند تا در سرمایه‌گذاری‌شان دچار ضرر و زیان نشوند. در ادامه رضا جدیدی، نماینده سازمان زمین‌شناسی کشور با تشریح وضعیت اکتشافات معادن سنگ‌آهن و محدودیت در میزان استخراج این ماده اولیه و نیازبه ایجاد شرایط در اکتشافات گفت: به دلیل نبود امکانات فنی و ماشین‌آلات حفاری عملا استخراج سنگ‌آهن درعمق زمین میسر نیست و مواد اولیه فعلی نیز طبق طرح جامع فولاد کشور برای یک بازه زمانی کوتاه مدت قابل مصرف است و به همین خاطر وارد شدن واحدهای دیگر دراین زنجیره در اوضاع و احوال کنونی به صلاح نیست. جدیدی با مطرح کردن این موضوع که تمام واحدهای فعلی فولادی در ایران مرکزی متمرکز شده است افزود: درحال حاضر واحدهایی که به صدور مجوز نیاز دارند؛ باید به سمت سواحل کشور هدایت شوند تا به یک توسعه سواحلی برسیم و دسترسی به بازارهای صادراتی نیز برای‌شان میسر شود. حسنوند، کارشناس مدیریت امور معدنی وزارت صمت دراین نشست باتوجه به نحوه صدور مجوزهای فولادی دراستان‌ها اظهار داشت: برای ما هم تامین منابع انرژی واحدهای فولادی یک دغدغه است و به همین خاطر از متقاضیان جدید به صورت مکتوب تعهد می‌گیریم که وزارت صمت با توجه به محدویت‌های مواد اولیه و انرژی‌های سه‌گانه هیچ مسئولیتی درقبال تامین این موارد برای آنها را ندارد و خودشان باید ازطریق معادن جدید یا احداث نیروگاه‌های برقی و تامین گاز از وزارت نفت نیازهای خودشان را مرتفع کنند. خلیفه سلطانی، نایب‌رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد نیز بر ساماندهی صدور مجوزات جدید واحدهای فولادی تاکید کرد و افزود: ما به عنوان نماینده تولیدکننده فولادی بخش خصوصی مصرانه خواهانیم که ستاد راهبری صنعت فولاد کشور هرچه سریع‌تر به این موضوع ورود کرده و این مهم را به تصویب برساند. وی افزود: درحال‌حاضر ما در بخش خصوصی با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستیم و نمی‌توانیم پاسخگوی اعضا در خصوص محدویت‌های موجود باشیم و سرمایه‌گذاران جدید باید بدانند امکان تامین مواد اولیه لازم برای واحدهای جدید در این شرایط واقعا وجود ندارد و نباید سرمایه‌های خود را تا اطلاع‌ثانوی وارد این عرصه کنند و متضرر شوند. نایب‌رئیس انجمن تولیدکنندگان آهن و فولاد در پایان خاطرنشان ساخت: امیدوارم که این موضوع هرچه سریع‌تر تعیین‌تکلیف شود و سرمایه‌گذاران درجریان این موارد قرار بگیرند و از هدررفت سرمایه‌های‌شان جلوگیری کنند. احمداحمدی، مدیر برنامه‌ریزی و مطالعات راهبردی شرکت ملی فولاد ایران هم در این نشست درخصوص پیشنهادات واصله به دبیرخانه ستاد افزود: خوشبختانه باحضورفعال اعضا وشرکت‌کنندگان پیشنهادهای کاربردی خوبی به دستمان رسیده که با جمع‌بندی آنها می توانیم یک طرح مفید برای صنعت فولاد کشورتهیه و به ستاد ارائه شود. وی گفت: پیشنهادهای رسیده در زمینه چگونگی شرایط صدور مجوز در زنجیره فولاد همه‌جانبه‌نگر هستند و با یک بررسی کلی می توانیم جزئیات فنی وتخصصی لازم برای صدور مجوزهای جدید را تبیین و به ستاد برای تصمیم‌گیری نهایی ارائه کنیم.

فولاد خوزستان به عنوان صادرکننده نمونه کشور انتخاب شد

شرکت فولاد خوزستان در بیست و ششمین مراسم روز ملی صادرات با موضوع «صادرات غیر نفتی، محور توسعه» صادرکننده نمونه کشور شد. به گزارش روابط‌عمومی فولادخوزستان، بیست و ششمین مراسم روز ملی صادرات با موضوع «صادرات غیر نفتی، محور توسعه» ۳۰ مهرماه ۱۴۰۱ با حضور سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور، رضا فاطمی‌امین وزیر صمت، محسن رضایی معاون اقتصادی رئیس‌جمهور و فعالان حوزه صادرات در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد. رئیس‌جمهوری در این مراسم از رشد ۴۰ درصدی صادرات در سال ۱۴۰۰ در سایه سنگین تحریم و تهدیدات گفت و افزود: امسال این میزان رشد تا به امروز به ۱۳ درصد رسیده است که نشان از عزم فعالان اقتصادی است. بر تولید دانش‌پایه تاکید داریم و دانشگاه باید در کنار تولید قرار بگیرد. آنچه رهبر انقلاب به عنوان شعار سال فرمودند، یعنی تولید، دانش‌بنیان و اشتغال آفرین باید اجرایی شود. احیای کارخانجات و کارگاه‌های تولیدی، مثبت شدن تراز تجاری، رشد تولید و صادرات نفتی و غیرنفتی دشمن را عصبانی می‌کند. هر چه ثبات بیشتر شود و تصمیمات لحظه‌ای کنار رود طبیعتا تولید رشد بیشتری خواهد یافت. دستیابی به رشد اقتصادی در گروی صادرات در کشور است. وی ادامه داد: یکی از موضوعات و موانع، تصمیمات خلق‌الساعه، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها است. باید ثبات در بازار حاکم شود و دستورالعمل، بخشنامه و تصمیمات لحظه‌ای کنار برود و ثبات بیشتری در مسائل ارزی و تولید، عرضه کالا در بازارها ایجاد شود تا رشد بیشتری حاصل شود. در واقع یکی از نکات مهم حمایت آن است که دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و تصمیمات کاملا حساب‌شده، متقن با مشورت صادرکننده و تولیدکننده باشد. در ادامه سید رضا فاطمی، امین وزیر صمت با بیان این جمله که ارتقاء صادرات یعنی افزایش تولید و افزایش درآمد کشور، افزود: سال آینده رونقی را در اقتصاد شاهد خواهیم بود. افزایش صادرات شاخصی است که بهبود فضای اقتصادی کشور را نشان می‌دهد. در این مراسم که با حضور ۵۷ شرکت صادرکننده برتر انجام شد، شرکت فولاد خوزستان در جایگاه صادرکننده نمونه کشور مورد تقدیر قرار گرفت. لوح تقدیر و تندیس صادرکننده نمونه از سوی رئیس‌جمهور به امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان اهدا شد. گزارش خبرنگار ما حاکی است، در روند انتخاب صادرکننده نمونه ۱۴۰۱، شاخص‌های مختلفی از جمله: سنجش تولید و سرمایه‌گذاری مشترک با طرف‌های خارجی، عمق دانش‌بنیانی، فعالیت در مناطق محروم و کم‌برخوردار، میزان اشتغال‌زایی، میزان نفوذ در شبکه مصرف بازارهای هدف، سطح پیچیدگی محصول و ارزش افزوده، عضویت در تشکل‌های تخصصی صادراتی، ثبت نشان بین‌المللی و استفاده از نیروی انسانی - مصالح و تجهیزات داخلی در طرح‌های خارج از کشور، در نظر گرفته شده بود. گفتنی است، شرکت فولاد خوزستان در سال ۱۴۰۰ با صادرات دو میلیون تن فولاد به ۲۱ کشور، یک میلیارد و چهارصد میلیون دلار معادل ۳ درصد کل ارزآوری کشور را به خود اختصاص داد.

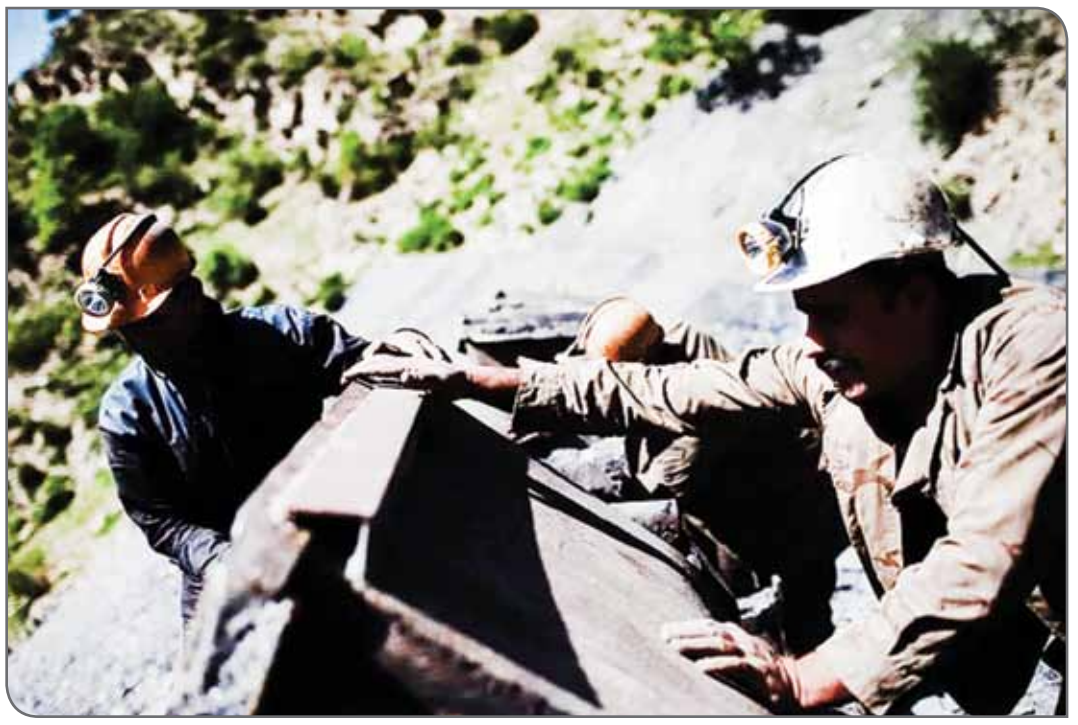
صادرات فولاد کاهش می‌یابد؟

یک کارشناس حوزه فولاد گفت: رهایی از مشکلات موجود در حوزه رکود بازار فولاد داخلی مستلزم این است که از بخش خصوصی و بازرگانی کمک گرفته شود و مشوق‌های مالیاتی دوباره اعمال شوند. حسام‌الدین والی در گفت‌وگو با فولادبان با بیان اینکه فعلا برای مواد خام و نیمه خام فولادی معافیت مالیاتی حذف شده اظهار کرد: با توجه به اینکه بازار داخلی با رکود مواجه است و پروژه‌های عمرانی تقریبا متوقف شده، تولیدکنندگان در بازار داخلی با استقبال و مشتری کم روبه‌رو هستند. به گفته وی، اگر معافیت مالیاتی و مشوق‌ها دوباره اعمال و حمایت می‌شد که در کنار تولیدکننده‌ها بازرگانها هم قرار می‌گرفتند قطعا کمک شایانی به بحث صادرات و موضوع حمایت از تولیدکنندگان می‌کرد و مشکلاتی که الان در بازار با آن مواجه هستیم رخ نمی‌داد.

والی افزود: بخشی از تولیدکنندگان با ظرفیت بسیار کم در حال تولید هستند چون در بازار داخلی مشتری ندارند و بازار صادراتی هم توسط دامپینگ محصولات روسی اشباع شده و بسیاری از کشورها محصولات نهایی زیر ساختهای لازم را دارند با وضع عوارضی که می‌گذارند مانع از ورود محصولات ایرانی می‌شوند.

زغال‌سنگ چگونه جان دوباره گرفت؟

گروه معدن

قیمت بالا و رقابت جهانی برای گاز طبیعی، امسال تقاضای بیشتری برای زغال‌سنگ حرارتی به منظور تولید نیرو از سوی کشورهایی ایجاد کرده که به دنبال قطع وابستگی به انرژی روسیه و یافتن گزینه‌های نسبتا ارزان‌تر هستند.

به گزارش ایسنا، بعضی از کشورها در حال بازگشایی نیروگاه‌های زغال‌سوز برای تامین انرژی کافی در زمستان امسال هستند، در حالی که سایرین، تولیدشان را برای سود بردن قابل ملاحظه از صادرات، افزایش می‌دهند. رویترز در گزارشی بعضی از پروژه‌های زغال‌سنگ و برنامه‌های دولتی احیاء شده برای زغال‌سنگ در سراسر جهان بررسی کرده که به شرح زیر است.

▣ اروپا

اتریش: دولت اتریش در ژوئن موافقت کرد شرکت وربوند، یک نیروگاه گازسوز را به منظور آمادگی در برابر وضعیت اضطراری انرژی، به یک نیروگاه زغال‌سوز تبدیل کند.

بوسنی و هرزگوین: در مارس با طرحی برای تمدید عمر نیروگاه‌های حرارتی زغال‌سوز توزلا ۴ و کاکانج ۵ تا پایان سال ۲۰۲۳ موافقت شد.

دانمارک: دولت دانمارک در اکتبر به شرکت اورستد دستورداد فعالیت در ۳ نیروگاه نفت و زغال‌سوز را برای تضمین تامین برق، ادامه داده و از سر بگیرد. قرار بود فعالیت ۲ نیروگاه در ۳۱مارس سال ۲۰۲۳ متوقف شود.

فنلاند: شرکت نیروی فورتوم با فعال کردن مجدد یک نیروگاه زغال‌سوز بازنشسته شده در کرانه غربی فنلاند، قصد دارد پس از اکتبر ۵۶۰مگاوات ظرفیت به بازار نیروی این کشور اضافه کند.

فرانسه: نیروگاه زغال‌سوز امیل هوچه، فعالیت‌اش را اوایل اکتبر، ۶ ماه پس از اینکه تعطیل شده بود، ازسرگرفت.

آلمان: هیات دولت آلمان در پایان سپتامبر دو فرمان برای تمدید فعالیت نیروگاه‌های زغال‌سوز و بازگرداندن ظرفیت زغال‌سنگ قهوه‌ای غیرفعال را به منظور افزایش عرضه و ذخایر شبکه تصویب کرد. وزارت اقتصاد اعلام کرد برگرداندن نیروگاه‌های زغال‌سوز به شبکه، می‌تواند ۱۰ گیگابایت ظرفیت در صورت حساس شدن وضعیت تامین گاز اضافه کند.

یونان: اپراتور شبکه ملی گاز (DESFA) در سپتامبر با اشاره به بحران انرژی اخیر، اعلام کرد یونان ۷ نیروگاه زغال‌سوز را برای مدت طولانی‌تر از برنامه قبلی، فعال نگه می‌دارد.

ایتالیا: در میان مجموعه‌ای از تدابیر برای کمک به کاهش مصرف گاز، ایتالیا قصد دارد تولید نیروگاه‌های زغال‌سوز و نفت سوز را افزایش دهد.

هلند: راب یتن، وزیر انرژی هلند در ژوئن اعلام کرد هلند سقف تولید نیروگاه‌های زغال‌سوز را برای صرفه‌جویی در مصرف گاز حذف خواهد کرد.

مقدونیه شمالی: تعطیلی نیروگاه‌های زغال‌سوز بیتولا و اوسلومج را تا سال ۲۰۳۰ به تاخیر انداخته است و قصد دارد ۲ معدن زغال‌سنگ جدید را برای تامین سوخت نیروگاه‌ها راه‌اندازی کند.

لهستان: این کشور در سپتامبر ممنوعیت استفاده از لیگنیت که آلاینده‌ترین نوع زغال‌سنگ است را برای گرمایش خانه‌ها تا آوریل سال ۲۰۳۰ معلق کرد تا از بحران انرژی کاسته شود.این کشور در ژوئن اعلام کرد قصد دارد تولید زغال‌سنگ حرارتی از معادن فعلی را امسال حداکثر به میزان ۱.۵ میلیون تن افزایش دهد.

صربستان: این کشور تولید زغال‌سنگ را به دلیل بارندگی ناکافی برای نیروگاه‌های برق آبی، افزایش داده است. انتظار می‌رود واحد جدیدی در نیروگاه کستولاک تا سال ۲۰۲۳ راه‌اندازی شود.

اسپانیا: وزارت‌گذار زیست‌محیطی در ماه مه درخواست کرد تعطیلی نیروگاه زغال‌سوز آس پونتس اندسی به تاخیر انداخته شود.

انگلیس: شبکه ملی برق انگلیس قراردادهایی با شرکت‌های تولید نیروی دراکس و EDF Energy برای تمدید عمر چهار واحد زغال‌سوز در ۲ نیروگاه امضا کرد. ظرفیت موجود تنها به عنوان آخرین گزینه برای تضمین امنیت تامین انرژی استفاده خواهد شد. شرکت یونی‌پر آلمان در سپتامبر اعلام کرد عمر فعالیت واحد زغال‌سوز راتکلیف را افزایش می‌دهد.

اوکراین: اگرچه عمده معادن اوکراین در منطقه دونباس هستند که در تصرف نیروهای طرفدار روسیه است، این کشور سرگرم برنامه‌ریزی برای افزایش ذخایر داخلی زغال‌سنگ حرارتی از ۲ به ۳ میلیون تن پیش از زمستان است.

▣ افریقا

بوتسوانا: دولت بوتسوانا برآورد کرده که تقاضای اروپا ممکن است به بیش از ۵۰ هزار تن در ماه برسد.

افریقای جنوبی: کشورهای اروپایی در تلاش برای یافتن منابع دیگر تامین انرژی، ۴۰ درصد زغال‌سنگ بیشتر از هاب صادرات اصلی افریقای جنوبی در ۵ ماه نخست امسال در مقایسه با کل سال ۲۰۲۱ وارد کرده‌اند.

تانزانیا: کمیسیون معدنکاری تانزانیا به رویترز اعلام کرد این کشور انتظار دارد صادرات زغال‌سنگ، امسال ۲ برابر شده و به حدود ۶۹۶ هزار و ۷۷۳ تن برسد در حالی که تولید به میزان ۵۰ درصد افزایش یافته و به حدود ۱.۳۶۵میلیون تن می‌رسد.

▣ آسیا و اقیانوسیه

استرالیا: پیش‌بینی می‌شود درآمد صادرات انرژی و منابع استرالیا در سال مالی جاری، ۷درصد رشد کرده و به رکورد ۴۵۰ میلیارد دلار استرالیا (۲۹۰ میلیارد دلار) صعود کند. زغال‌سنگ استرالیایی از اواسط سال ۲۰۲۲ پس از وضع تحریم‌های اروپایی علیه زغال‌سنگ روسیه برسر حمله نظامی به اوکراین، به جای هند، بیشتر به مقصد اروپا می‌رود.

چین: پکن ۱۵ گیگاوات ظرفیت جدید نیروی زغال‌سنگ و ۳۰ میلیون تن ظرفیت تولید سنگ‌آهن با استفاده از زغال‌سنگ را در نیمه اول امسال تصویب کرد. تحقیقات صلح سبز شرق آسیا نشان می‌دهد دولت‌های منطقه‌ای در سراسر چین تنها در مدت ۳ ماهه نخست سال ۲۰۲۲، طرحهایی را برای افزودن مجموعا ۸.۶۳گیگاوات نیروگاه زغال‌سوز جدید تصویب کردند.

اندونزی: بزرگ‌ترین صادرکننده زغال‌سنگ جهان می‌تواند تولید را برای تامین تقاضا از سوی کشورهایی که عرضه روسیه را از دست داده‌اند، افزایش دهد.

▣ امریکا

کلمبیا: دولت کلمبیا تابستان امسال اعلام کرد می‌تواند تولید زغال‌سنگ و نفت را برای پر کردن شکاف به وجود آمده از تحریم‌های ضدروسی، افزایش دهد.

ایالات متحده: چندین ایالت امریکا از جمله ایندیانا، ویسکانسین، نیومکزیکو و نبراسکا با اشاره به نگرانی‌ها نسبت به کمبود انرژی، اعلام کرده‌اند تعطیلی برنامه‌ریزی شده نیروگاه‌های زغال‌سوز را حداقل تا سال ۲۰۲۵ به تاخیر خواهند انداخت.

خبر

چشم‌انداز نرخ کامودیتی‌ها

بانک سرمایه‌گذاری گلدمن ساکس امریکا در گزارشی به چشم‌انداز نرخ کامودیتی‌ها پرداخته و اشاره داشته فعالان بازار کامودیتی با ریسک‌های عمده‌ای چون ورود اقتصاد اروپا به رکود، افزایش نرخ بهره بانکی فدرال رزرو و بلند شدن اقتصاد چین از رکود کرونا مواجه هستند و این موضوعات خروجی‌های متفاوتی بر قیمت‌ها دارد.

به گزارش کالاخبر، این بانک در گزارش خود گفته افت تقاضای کامودیتی‌ها در بازار فعلی، هم‌راستا با کاهش تولید است.

این بانک گفته بازار کامودیتی فعلا ۵.۶ درصد کاهش فعالیت‌های تولیدی را ناشی از رکود مدنظر قرار داده که حدود نصف رکود اقتصادی ۲۰۰۸ است.

براساس سوابق تاریخی، شرایط فعلی مشابه سال ۱۹۵۳ است و انتظار حداکثر افت شاخص نرخ ۱۶درصد برای کامودیتی‌ها در این شرایط متصور است انتظار می‌رود وضعیت بازار کامودیتی در آینده از وضعیت تقاضا و قدرت خرید بجای بهره دلار تبعیت کند و به محض تثبیت تقاضا، شاهد رشد نرخ کامودیتی‌ها باشیم و این افزایش قیمت‌ها تا زمان بازگشت ظرفیت‌های جدید تولید کامودیتی‌ها، ادامه خواهد داشت.

فرونشست زمین خطری برای فارس

گروه معدن

خطر فرونشست زمین در شهرستان‌های مختلف استان فارس به ویژه شیراز با ادامه خشکسالی و استفاده از روش‌های سنتی آبیاری تشدید شده است.

به گزارش مهر، پدیده خشکسالی و کم بارانی سال هاست که استان فارس را تهدید کرده و طی این سال‌ها، با وجود اطلاع از مخاطرات حاصل از آن، همچنان کشت و زرع به روش‌های سنتی اجرا شده است.

درپی این مسئله، مشکل دیگری در سطح کشور و استان فارس با عنوان فرونشست ایجاد شده و در این زمینه مراکز علمی و تحقیقاتی کشور و استان بارها اعلام خطر کرده‌اند.

متاسفانه به دلیل جدی نگرفتن موضوع فرونشست، این پدیده به مرحله بحرانی رسیده و پیش‌روی این پدیده در سال‌های اخیر، علاوه‌بر دشت‌های استان، به مناطق مسکونی نیز خساراتی وارد کرده است.

فرونشست مانعی برای معیشت مردم

نادر محمودی، معاون بحران سازمان جهاد کشاورزی فارس در گفت‌وگویی با مهر در خصوص ابعاد پدیده فرونشست زمین اظهار کرد: با توجه به فرونشست زمین منطقه ایج در استهبان و ششده قره بلاغ در فسا، گودال عظیمی ایجاد شده است و به همین دلیل در این بخش امکان هیچ‌گونه کشاورزی وجود ندارد.

وی بیان کرد: با توجه به فرونشست زمین در این مناطق، از حوزه کشاورزی خارج می‌شود و در این خصوص با مدیریت بحران استانداری مذاکراتی انجام شده و نیاز است که اطراف این منطقه فنس کشی شود تا دچار حوادث نشویم.

محمودی افزود: برای بحث فرونشست در این مناطق، نیاز به تامین اعتبار از سوی مدیریت بحران استانداری است که ظاهرا هنوز در این زمینه اقدامی انجام نشده است.

معاون بحران سازمان جهاد کشاورزی فارس با ذکر این نکته که علت فرونشست، مصرف بیش از حد از آب‌های زیر زمینی است، گفت: تغییر سیستم آبیاری از غرقابی به سیستم‌های آبیاری نوین و تغییر الگوی کشت به سمت الگوهای گیاهان کم آب بر و دارویی موجب شده است که روند تخریب کند تر شود.

نادری تصریح کرد: اقدام در این خصوص بسیار ضروری است و از طرفی، امکان تعطیل کردن کشاورزی هم وجود ندارد، چراکه راهی برای کشاورزان نیست و چه راهکاری برای تامین معیشت خانواده کشاورزان است؟ نمی‌توان مدام گفت که کشاورزی انجام نشود.

وی افزود: جهاد کشاورزی برای همراهی با کشاورزان و کنترل مسئله فرونشست اقدام به ایجاد مشاغل خرد برای کشاورزان کرده است اما برای این موضع نیاز به چاره‌اندیشی تمام ارگان‌ها در استان است.

گستردگی فرونشست در محدوده شهر شیراز

علی بیت‌اللهی، مدیر بخش زلزله و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی کشور هم در گفت‌وگو با مهر، در خصوص نرخ فرونشست در دشت‌های استان فارس اعلام کرد: نرخ فرونشست در دشت مرودشت به میزان ۱۵سانتی‌متر در سال است که عدد بالایی است.

وی افزود: زوم‌های فرونشستی در فارس، پراکندگی زیادی دارد و دشت افضل در قیر و کارزین و دشت فسا هم جز و دشت‌هایی است که دارای نرخ بالای فرو نشست در سال‌های اخیر بوده‌اند.

وی، خشکسالی پیاپی در سال‌های گذشته و برداشت بی‌رویه آب را دلیل پدیده فرونشست عنوان کرد و گفت: نیاز است که مدیریت منابع آب انجام شود و این امر همت همه ارگان‌ها را می‌طلبد.

بیت اللهی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: در دشت‌های استان فارس، آبخوان‌ها خالی شده و عمق چاه‌ها بیشتر شده و حتی برخی بخش‌ها از آبخوان‌های آهکی استفاده شده است به طوری که در برخی قسمت‌ها به صورت فرونشست در دشت‌ها با نرخ ۳ تا ۴ سانتی‌متر در سال هنوز فرونشست داریم؛ اما برخی فرونشست‌ها مثل مرودشت، فسا، داراب و قیرو کارزین بیشترین تاثیر را از پدیده فرونشست را داشته‌اند.

مدیر بخش زلزله و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در خصوص گسترده شدن این پدیده به شهر شیراز اظهار کرد: در خود محدوده شیراز، عمق فرونشست، عدد بالایی ندارد، اما گستردگی فرونشست در محدوده شهر شیراز به طول ۱۲۵ کیلومتر کشیدگی دارد.

بیت‌اللهی افزود: به دلیل وجود این پدیده و حوادثی مانند بلوار جمهوری و حریم گسل‌های شیراز، دو پروژه مطالعاتی با شهرداری شیراز و راه و شهرداری استان فارس شروع کردیم و امکان شناسایی و کنترل زوم‌های فرونشست وجود دارد.

وی در خصوص فرو نشست در ارتفاعات استان نیز گفت: مناطق کوهستانی و ارتفاعات که اساسا نباید فرونشست داشته باشند، اما در بخش‌های مختلف با نرخ‌های مختلف فرونشست روبه‌رو هستیم.

بیت‌اللهی با ابراز نگرانی برای آثار تاریخی موجود در زوم‌های فرونشستی اظهار کرد: آثار تاریخی ما در این زوم‌ها هستند و به همین دلیل برخی از دیوارهای تخت جمشیدی و نقش رستم آسیب دیده‌اند و این پدیده، علاوه بر آثار مخرب زیست محیطی آثار مخرب شهری هم به جای می‌گذارد.

وی تاکید کرد: قطعا ضرورت دارد در سطح ملی در مورد سیاست‌های کشاورزی و استحصال آب‌های زیرزمینی، راهبردهای جدیدی اتخاذ شود. چراکه غفلت در این زمینه موجب می‌شود که در آینده برای این مشکل نتوان کاری از پیش برد.

رئیس مرکز زمین‌شناسی شیراز هم در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اعلام کرد: نرخ فرونشست استان در پایش سال ۹۹ به صورت میانگین ۷.۸ سانتی‌متر بوده است.

مطالعات زمین‌شناسی به صورت جزیره‌ای انجام شده است

طهمورث یوسفی، مدیر مرکز زمین شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور افزود: بالاترین نرخ فرونشست زمین از محدود مرکزی این زوم نزدیک به ۱۵ سانتی‌متر در سال است. پس از آن یکی از زوم‌های مهم محدوده شهرستان داراب است که به صورت یک زوم ممتد از شمال غرب به جنوب شرق به طول ۹۰ کیلومتر کشیدگی دارد.

وی اذعان کرد: مطالعات زمین‌شناسی در استان فارس به صورت جزیره‌ای، توسط سازمان‌های مختلف انجام شده است، اما مدیریت یکپارچه‌ای باید باشد که از این مطالعات استفاده کند.

یوسفی افزود: مطالعات اولیه مربوط به منطقه حسینی الهاشمی، حدود ۲۰ سال پیش و در هنگام آغاز شهرسازی در این منطقه انجام شده است. درحال‌حاضر گستره فرونشست، بیشتر دشت‌های کشور که محتوی آب شیرین هستند را تحت تأثیر قرار داده است و با ادامه یافتن این روال، سایر دشت‌ها نیز در آینده درگیر فرونشست خواهند شد. با توجه به اینکه زمان بسیار محدودی برای مهار فرونشست در کشورمان باقی مانده، لازم است تا هرچه سریع‌تر دستگاه‌های مسئول در این زمینه اقدام کنند و مردم نیز با مطالبه‌گری خود به سرعت بخشیدن به روند مهار فرونشست کمک کنند.

عوامل طبیعی و انسان‌ساز از جمله استفاده بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی، تغییر اقلیم، گرمایش جهانی، استخراج غیراصولی از معادن، حفر چاه‌های غیرمجاز، حفر تونل‌های مترو و قطار شهری، حرکت آرام زمین و خروج گدازه عواملی هستند که به بحرانی‌تر شدن شرایط فرونشست در کشور دامن می‌زنند؛ در این میان استفاده بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی بیشترین نقش را در افزایش نرخ فرونشست داشته و در واقع مهار فرونشست در گرو بازیابی آبخوان‌های زیرزمینی است.

با وجود اینکه ایجاد فرونشست در کشور به بیش از ۵۰ سال قبل بازمی‌گردد اما شاهدیم که این تهدید بالقوه نه تنها مورد توجه مسئولان قرار نگرفته است بلکه در میان مردم نیز اطلاعات درستی در رابطه با مخاطرات این پدیده وجود ندارد.

سرمایه‌گذاری ۱۱ هزار میلیارد تومانی در بخش معدن کرمانشاه

استاندار کرمانشاه گفت: در تفاهمنامه با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو) ۱۱ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن استان صورت می‌گیرد که این‌کار منجربه تحول اساسی در بخش معدن استان و اشتغال، تولید و رونق اقتصادی بیشتری را برای کرمانشاه خواهد شد.

به گزارش ایرنا، بهمن امیری مقدم در هجدهمین جلسه شورای معادن استان، تاکید کرد: بهره‌برداری از معادن باید همراه با ایجاد صنایع تبدیلی و فرآیند فرآوری محصول باشد زیرا تولید، اشتغال و رونق اقتصادی برای ما بسیار مهم است.

وی با تاکید بر نظارت بیشتر بر فعالیت‌های معادن در استان اظهار کرد: مجوز معادن به سرمایه‌گذار زمانی باید داده شود که تکلیف آن به صورت کامل مشخص شده باشد و نباید عدم برنامه‌ریزی، سرگردانی مردم را به دنبال داشته باشد و این موضوع در جلسه تعامل که با حضور دستگاه‌های

صنعت، معدن و تجارت و منابع طبیعی برگزار می‌شود، با تمام جزییات به دقت برررسی شود. رئیس شورای معادن استان کرمانشاه ادامه داد: باید توجه داشت معادن سلب صلاحیت شده از افراد گذشته، چنانچه که در نظر است اراضی موجود به افراد جدید واگذار شود این موضوع باید با اعلام مزایده و شرایط جدید صورت گیرد. استاندار کرمانشاه با بیان اینکه در کنار صدور مجوزهای معدن باید به حفظ منابع طبیعی و جنگل‌ها هم توجه شود، گفت: در کنار توجه به اشتغال، تولید و رونق اقتصادی، هم حفظ جنگل‌ها و منابع طبیعی هم برای ما مهم است، از این رو به سرمایه‌گذاران معادن باید یادآوری شود که در حد امکان به قطع درختان اقدام نکنند و اگر این‌کار برای اجرای برنامه انجام شد، وظیفه دارند که در کنار قطع یک درخت، کاشت ۳ درخت را در برنامه داشته باشند. امیری مقدم افزود: سرمایه‌گذاران بخش معدن باید به حفظ منابع طبیعی و جنگل‌ها توجه ویژه داشته باشند. استاندار کرمانشاه در ادامه با اشاره به انعقاد قرارداد با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در راستای توسعه بخش‌های مربوط به معدن در استان گفت: خوشبختانه با انجام این‌کار ۱۱میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در استان صورت می‌گیرد که منجربه تحول اساسی در بخش معدن استان خواهد شد و برای تسریع این‌کار مهم، اجرای پروژه‌ها با ایجاد یک سیستم کنترل پروژه دقیق بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. امیری مقدم تصریح کرد: امیدواریم تمام این اقدامات و برنامه‌ها منشاء خیر برای مردم استان باشد و اشتغال، تولید و همچنین رونق اقتصادی بیشتری را برای کرمانشاه به همراه داشته باشد. وی تاکید کرد: مصوبات این شورا باید با دقت بررسی و در جلسات بعدی روند کاری ارائه گزارش شود. در استان کرمانشاه با بیش از ۲ میلیون نفر جمعیت حدود ۷۸۰ واحد صنعتی و ۲۲ شهرک و ناحیه صنعتی فعال است و حدود ۳۰ هزار نفر هم در حوزه صنعت مشغول به‌کار هستند. درحال‌حاضر تعداد ۸۴ پروانه اکتشاف و ۲۲۲ پروانه بهره‌برداری معادن توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان صادر شده است.

سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه تعداد کل معادن استان را ۲۲۲ فقره اعلام کرد که از این تعداد ۱۷۶فقره فعال است.

سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیارد تومانی در صنایع‌معدنی بندر دیر

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر از اجرا طرح آهک هیدراته در صنایع معدنی بندر دیر خبرداد و گفت: در اجرا این طرح ۱۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری می‌شود.

به گزارش تسنیم، مهدی صفوی از طریق جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان به مشکلات بیش از ۲۰بنگاه اقتصادی در شهرستان دیر به‌صورت ویژه بررسی و تعیین‌تکلیف کردند. وی در این جلسه به مسائل و مشکلات چند بنگاه اقتصادی در زمینه صنعت، معدن، تجارت و... که در بخش‌های زیرساختی برای تسریع در روند پیشرفت فیزیکی طرح‌ها و تکمیل و راه‌اندازی واحدهای تولید و دیگر موارد دچار مشکلات متعددی بودند در حضور مدیران دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های عامل به‌صورت چهره به چهره با دستور مستقیم معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری بوشهر مورد بررسی و تصمیم‌گیری نهایی برای تعیین مصوبه مربوطه قرار گرفت. مدیرکل صمت استان بوشهر اظهار کرد: از ابتدای امسال تاکنون مصوبات متعددی در راستای رفع مشکلات بنگاه‌های اقتصادی استان اجرایی شده است. وی تأمین سرمایه ثابت و در گردش، راه‌اندازی واحدهای تولیدی راکد، امهال بدهی معوق بانکی، پیگیری اعطای تسهیلات را ازجمله این مصوبات دانست و تصریح کرد: تأمین تجهیزات و مواد اولیه، تکمیل زیرساخت‌های لازم شامل تامین آب و برق و گاز، معافیت‌های مالیاتی، رفع مشکل زیست‌محیطی،

رفع موانع ارزی از طریق جلسات کارگروه تسهیل مصوب و برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده است. صفوی از اجرا طرح آهک هیدراته در صنایع معدنی بندر دیر خبر داد و گفت: این طرح نقش مهمی در اشتغال منطقه دارد. وی با بیان اینکه آهک هیدراته با پیش‌بینی ظرفیت سالانه ۴۵هزار تن اجرا شده است تصریح کرد: پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در این طرح ۱۰۰میلیارد تومان و اشتغال ۵۰ نفر مستقر در شهرستان دیر است. مدیرکل صمت استان بوشهر با اشاره به اولویت قرار دادن رسیدگی به مشکلات طرح‌ها و واحدهای صنعتی سراسر استان از طریق بازدیدهای میدانی افزود: بازدید همزمان مدیران دستگاه‌های اجرایی مرتبط با خدمات‌رسانی به بنگاه‌های صنعتی و معدنی می‌تواند به توسعه و رونق اقتصادی بیشتر کمک کند.

استاندار کرمان:

عقب‌ماندگی در صنعت مس خیانت است

استاندار کرمان با انتقاد از وضعیت تولید و توسعه در صنایع مس کشور و استان از توسعه نیافتگی در صنعت مس با عنوان «خیانت» یاد کرد و گفت: این خیانت را چه کسی در کشور پاسخ می‌دهد؟

به گزارش ایرنا، محمدمهدی فداکار افزود: متاسفانه از تولیدات صنعت مس در کرمان فقط تولید کاتد و حمل‌ونقل آن، آن هم به خارج از استان را داریم و چیز دیگری برای استان کرمان باقی نمانده؛ در این زمینه ظلم بسیاری به این استان شده است. وی تصریح کرد: از زمانی که کودک بودم مس همین میزان تولید را داشت، کاتد تولید می‌کرد و تا الان هیچ تغییری نداشته است؛ مس باید به صنایع پایین‌دستی خود توجه بیشتری داشته باشد. فداکار اظهار کرد: صنعت استان کرمان نیز بر پایه معدن شکل گرفته است و بسیاری از بخش‌های استان به واسطه پوشش معدن دچار آسیب شده؛ در این زمینه می‌توان به گردشگری و نداشتن توازن در استان اشاره کرد.

استاندار کرمان گفت: در کنار معادن نیز صنعتی درخور شکل نگرفته؛ معدنی داریم که ۴۰ هزار میلیارد تومان سودآوری دارد و هیچ صنعتی در کنار آن شکل نگرفته است. فداکار افزود: بیش از ۳۰درصد اشتغال معدن کشور در استان کرمان است که با ساخت صنایع پایین‌دستی این آمار می‌تواند افزایش یابد.

وی تصریح کرد: صنعت مس ۴۰ هزار میلیارد تومان سودآوری در سال گذشته داشته که ۱۰ هزار میلیارد تومان از این سرمایه به واسطه تورم از بین رفته است؛ در این زمینه چه کسی پاسخ می‌دهد؟ استاندار کرمان گفت: صنعت مس افزایش سرمایه داشته اما نتوانسته آن را جذب کند لذا سال آینده باید برنامه‌های شرکت مس را رصد کنیم و ببینیم چقدر پیش رفته است؟ باید ظرفیت توسعه و اشتغال در پایین دست این صنعت حتما پیگیری شود.

وی افزود: تامین ۱۰هزار میلیارد تومان سرمایه توسط شرکت مس می‌تواند مشارکت مردم را هم جذب کند؛ مردم هم به اعتبار مس پای پروژه می‌آیند. فداکار بیان کرد: شرکت‌های معدنی بزرگ استان کرمان جمع شدند و شرکت بزرگی با محوریت اکتشاف شکل گرفته که در این زمینه ۷درصد کشور اکتشاف شده و این در حالی است که برخی کشورها ۵ برابر کشور خود را اکتشاف کردند. وی افزود: شرکت‌های بزرگی که سمت تولید برق نرفتند، گرفتار خواهند شد و در این خصوص شرکت‌ها می‌توانند از مزایای معافیت از قطعی و بهره‌وری بهره‌مند شوند؛ استان کرمان در بهترین موقعیت از نظر بهره‌وری انرژی خورشیدی قرار گرفته است. فداکار تصریح کرد: سهم برق تا سال ۲۰۵۰، ۳برابر وضعیت فعلی می‌شود و سهم انرژی خورشیدی نیز در دنیا تا ۱۶ برابر افزایش می‌یابد که ما هم باید بخشی از مصرف از این انرژی باشیم. وی یادآور شد: ما به نسبت سایر استان‌ها سه برابر ظرفیت تولید برق از سلول‌های خورشیدی را داریم که این ظرفیت به علت کیفیت و زاویه تابش نور خورشید در این استان است.

بررسی درخواست ۸ بهره بردار معدن سمنان

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سمنان از بررسی درخواست ۸ بهره‌بردار معدن در جلسه شورای معادن استان خبرداد.

به گزارش شاتا، علی تشنه‌دل در بیست و پنجمین جلسه شورای معادن استان که به ریاست سیدمحمدرضا هاشمی استاندار سمنان در استانداری برگزار شد گفت: به منظور تسهیل در بخش معادن استان، درخواست ۸ بهره‌بردار معدن در موضوعات مختلف در این نشست بررسی شد.

وی افزود: موضوعاتی از قبیل انصراف از بهره‌برداری معدن، تعطیلی موقت برخی معادن، انتزاع یا رفع انتزاع معدن، محاسبه حقوق دولتی براساس استخراج واقعی به دلیل موارد خارج از ید و اصلاح و افزایش محدوده واگذاری از مهم‌ترین مواردی بود که توسط اعضای شورا مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سمنان عنوان کرد: در اجرای ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور، شورای معادن علاوه‌بر نقش حاکمیتی، نقش تسهیلگری در جهت رفع موانع و رسیدگی به درخواست‌های بهره‌برداران را دارد.

تشنه‌دل اظهار کرد: در استان سمنان ۶۷۶معدن دارای پروانه بهره‌برداری هستند که با ذخیره قطعی بیش از ۷۰۰ میلیون تن، ظرفیت استخراج بیش از ۲۲ میلیون تن مواد معدنی را دارند.

افزایش خودسرانه نرخ شن و ماسه در کهگیلویه و بویراحمد

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کهگیلویه و بویراحمد گفت: افزایش نرخ شن و ماسه در این استان خودسرانه بوده و با واحدهای متخلف برخورد قانونی شده و به دستگاه قضایی معرفی می‌شوند.

به گزارش ایسنا، کریم روزبهان افزود: متاسفانه برخی واحدهای عرضه‌کننده شن و ماسه بدون هماهنگی، نرخ محصولات خود را افزایش دادند.

وی با بیان اینکه با بررسی‌های میدانی مشخص شد که برخی واحدها این تخلف را انجام داده‌اند، اظهارکرد: پیگیری تخلفات واحدهایی که به صورت خودسرانه افزایش نرخ داشتند در دستور کار قرار گرفته و برخورد و پیگیری این تخلف با هماهنگی دادستانی و تعزیرات حکومتی و دیگر دستگاه‌ها انجام می‌شود.

روزبهان بیان کرد: نظارت بر این واحدهای تولیدی افزایش یافته و چنانچه با تخلفی روبه‌رو شویم، برخورد قانونی در دستورکار است.

آغاز بازسازی مناطق زلزله‌زده خوی

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی آذربایجان غربی با اشاره به اجرایی شدن بازسازی مناطق زلزله‌زده خوی گفت: مصالح ساختمانی شامل سیمان، میلگرد و ماسه مورد نیاز برای مرحله فونداسیون در اختیار مردم قرار می‌گیرد.

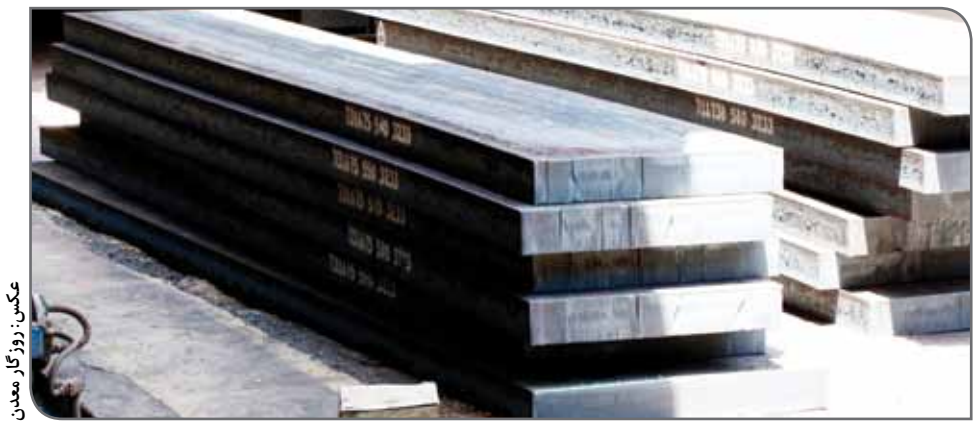
جعفر برزگر در گفت‌وگو با ایرنا افزود: ساخت‌وساز واحدهای مسکونی در روستاهای آواربرداری شده مناطق زلزله‌زده شهرستان خوی با نظارت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان آغاز شده است.

وی اضافه کرد: مرحله احداث بنای مسکونی با اجرای فونداسیون در ۱۶ روستای زلزله‌زده خوی و برای احداث ۶۰۰ واحد مسکونی شروع شده است. برزگر ادامه داد: تاکنون عملیات خط کشی و پی کنی واحدهای آواربرداری شده روستاهای مرتضی قلی کندی، خنجرخان و اسمعیل کندی به اتمام رسیده است.

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی آذربایجان غربی ادامه داد: همچنین پروانه ساخت بیش از ۴۰۰ واحد مسکونی نیز از سوی بنیاد مسکن صادر شده است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

موتور توسعه با شفافیت آماری روشن می‌شود

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

آمـار و اطلاعـات از اهمیـت و اثرگـذاری بالایی در فرآیند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و به‌دنبال آن توسعه برخوردار اسـت. بر همین اسـاس نیز اول آبان با هدف شناساندن اهمیت آمار روز آمار و برنامه‌ریزی نام گرفته اسـت. بدون در دست داشـتن آمار و اطلاعات دقیق و شـفاف، سیاسـت‌گذاری، برنامه‌ریزی، تعییـن اهداف، راهکارهـا و فعالیت‌ها و در نهایت ارزیابی نتایج مربوطه امکان‌پذیر نیسـت. همین کمبودهای آماری در بخش تولیـد و تجارت، عملا امـکان فعالیت در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. برای بررسـی این موضوع، با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی گفت‌وگو کرده‌ایم. این کارشناسان آمار و اطلاعات دقیق را پیش‌شـرط نخسـت برای توسـعه عملکردی صنایع می‌دانند.

> آمار و اطلاعات دقیق، یک رکن اساسی برای برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و انتخاب استراتژی در حوزه‌های گوناگون است. در همین حال، امکانی برای ارزیابی عملکردهای گوناگون را فراهم می‌کند

گام نخست برنامه‌ریزی و توسعه

سـعید برزگر، کارشـناس صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعـدن» اظهار کرد: آمار و اطلاعات دقیق، رکنی اساسـی برای برنامه‌ریزی، سیاسـت‌گذاری و انتخـاب اسـتراتژی در حوزه‌های گوناگون اسـت. در همین حال، امکانی بـرای ارزیابی عملکردهای گوناگونی را فراهم می‌کند. مدیران و مسـئولان با تکیه بر همین آمار اقدام به تدوین اسـتراتژی در حوزه‌های مختلف صنعتی و اقتصادی می‌کنند؛ بنابراین چنانچه خللی در این آمار وجود داشـته یا صحت آنها زیر سوال برود، عملا سیاسـت‌های حاکم بـر حوزه‌هـای گوناگون صنعتی و اقتصادی، از درجه اعتبار سـاقط می‌شوند.

وی افـزود: ارائه تصویری دقیـق از عملکرد صنایع از گذشته تا به حال، ارزیابی مسیر توسعه و انطباق آن با برنامه‌ریزی‌هـای از پیش انجام‌شـده، نیازمند وجود داده‌هـای آمـاری دقیق، جامع و به‌روز اسـت. برزگر گفـت: آمار و اطلاعـات و به‌دنبـال آن برنامه‌ریزی و مدیریت دقیق از الزامات توسـعه به‌شمار می‌آیند. بر همین اسـاس نیز کیفیت و صحت اطلاعات، یکی از فاکتورهای اصلی برای تشخیص میزان توسعه‌یافتگی کشورهاست. با توجه به اهمیت آمار در فرآیند توسعه و برنامه‌ریـزی، انتظار می‌رود آمار در عمل مورد توجه قـرار گیرنـد. بدین ترتیـب بسـیاری از چالش‌های ساختاری حاکم بر عملکرد صنایع برطرف خواهد شد.

این کارشـناس صنعتی و معدنی گفت: نبود مرجعی واحد برای ارائـه آمار مرتبط با حوزه تولید و تجارت و خلأ قابل توجه در این حوزه، طی سال‌های گذشته به چالشـی جدی در مسیر فعالیت تولیدکنندگان بدل شـده اسـت. در چنیـن شـرایطی، امنیـت تولید و سـرمایه‌گذاری از بیـن می‌رود و نمی‌تـوان به بهبود شرایط تولید امید داشت. این ضعف در برخی حوزه‌ها از جمله بخش معدن و صنایع معدنی جدی‌تر است و عملا فرآیند تولید و توسـعه را در صنایع یادشـده با چالش‌هـای جدی روبه‌رو می‌کند. وی افزود: با وجود اهمیت بیان آمار و اطلاعات در قالبی شفاف، در موارد متعددی شـاهد هستیم که سیسـتمی شفاف برای بیـان آمار و ارقام در کشـور وجود نـدارد. در مواردی برخـی مدیـران با هـدف حمایت از عملکـرد خود، عددسازی می‌کنند و آمارهای اشتباه و خلاف واقعیت را ارائـه می‌دهند که همین موضوع نیز آسـیب‌های قابل توجهـی را بـه آن حـوزه وارد خواهـد کـرد. آمار درمانـی راه‌حل مناسـبی برای رفـع معضلات اقتصادی کشور نیست؛ بنابراین ارائه آماری دقیق در حوزه‌هـای گوناگـون تولیـد و تجـارت ضـروری و پیش‌نیازی در مسیر بهبود تولید است. وی افزود: آمار دقیق در حوزه‌های مختلف کسـب‌وکار، فرصت‌های ویـژه‌ای را در اختیـار تحلیلگران، سـرمایه‌گذاران و صاحبان کسب‌وکارها قرار می‌دهد؛ بنابراین در فقدان آمار دقیق و شـفاف، کسب‌وکارها و صنایع مختلف با چالش‌هـای جـدی در رونـد فعالیت خـود مواجه می‌شوند. برزگر تاکید کرد: نبود وحدت نظر میان آمار ارائه‌شـده از سـوی مراجع گوناگون اقتصادی، مانع برنامه‌ریزی در مسـیر تولید است. این در حالی است که اگر به ظرفیت‌های آماری در کشور اهمیت بدهیم و شـاخص‌های اقتصادی را مطابـق نرم‌های جهانی اعـلام کنیم، بسـیاری از مشـکلات حاکـم بر نظام اقتصادی کشـور برطـرف خواهد شـد. وی گفت: از مجموع موارد یادشـده می‌توان این‌طور برداشت کرد که نبود شفافیت در اقتصاد ما، علت اصلی بروز چنین اختلافاتی اسـت. اگر شـفافیت به اصلی اساسـی در اقتصاد ما بدل شـود، کمبودهـای آماری نیز برطرف خواهـد شـد و در نهایت اقتصاد به شـرایط اصولی و شـفاف بازمی‌گردد. بدین ترتیب صاحبان کسب‌وکار می‌توانند با برنامه‌ریزی دقیق در مسیر بهبود شرایط گام بردارند. با این وجود در حال حاضر، از این شـرایط ایـده‌آل فاصلـه جـدی داریـم. بدین‌ترتیـب تولیدکنندگان یا صاحبان کسـب‌وکارهای گوناگون امکان برنامه‌ریزی و اصلاح شرایط را ندارند.

تحمیل خسارت در نتیجه بی‌توجهی به اطلاعات

حسن حسینقلی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: تدویـن و ارائه آمار دقیق از ضروریـات فعـالان صنعتـی و اقتصـادی بـرای برنامه‌ریزی در حوزه‌های گوناگون اسـت. شروع یک فعالیت تولیدی، به برنامه‌ریزی و تدوین اسـتراتژی نیاز دارد. فعالان صنعتی و معدنی با تکیه بر همین آمار و اطلاعات اقدام به تدوین برنامه برای شروع یک فعالیت یا ادامه آن می‌کنند.

در شـرایطی که آمار دقیق و شفافی در دسترس نیست یا امکان تکیه بر این آمار وجود ندارد، عملا روند فعالیت صنایع تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد.

حسینقلی گفت: خلأ آماری در حوزه‌های معدن و صنایع وابسـته به آن جدی‌تر است و همین موضوع آسیب‌های قابل توجهـی را بـه عملکـرد صنایع تحمیـل می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در سیاسـت‌های حاکم بر این بخش ضروری به‌نظر می‌رسد. این فعال معدنی گفت: البته در مواردی، آمار دقیق هم وجود دارد، اما سیاسـت‌گذاران در تدوین برنامه یا مقررات، به این اطلاعات توجه کافی نمی‌کنند.

به‌عنـوان مثـال، میزان تولید سـرب و روی در کشـور بـه مراتب بالاتـر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شـود. با این‌وجـود در طول یک سـال گذشـته، تولیدکنندگان ملزم به عرضه محصولات خود در بورس کالا شده‌اند. در واقع بی‌توجهی به این آمار و اطلاعات و سیاسـت‌گذاری اشـتباه، تولیدکننـدگان و صنایع گوناگـون را متحمل خسارت‌های جدی کرده است.

عوامل توسعه پایدار

علـی رهبـری، کارشـناس اقتصاد در گفت و گـو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: در عصر حاضر از آمـار و اطلاعـات، برنامه‌ریزی و مدیریت به عنوان عوامل توسعه پایدار یاد می‌شود. نخستین گام در شناسایی درسـت وضعیت موجود و سپس برنامه‌ریزی بـرای بهبـود وضعیت، در گرو در دسـترس بودن آمار و اطلاعات درسـت است. در واقع شناسایی و حل مسئله ارتباط تنگاتنگی با در دسـترس بودن و صحت آمار دارد. وی افزود: برای داشـتن یک کسـب‌وکار، طرح درست برای تولید کالا در حوزه صنعت داشتن آمار واردات، آمار میزان تولید کالا، آمار صادرات و ظرفیت طرح‌های در حـال احداث موردنیاز است. براساس آمار واردات و تولید کالا، میزان عرضه تخمین زده می‌شـود و مقدار تقاضای کالا نیز براساس آمار ثبت مواد اولیه موردنیاز در واحدهای تولیـدی و میزان صادرات کالا تخمین زده خواهند شد. میزان تقاضا و عرضه در سـال‌های بعد نیز براساس آمار ظرفیت و مواد اولیه موردنیاز واحدهای در حال احداث تخمین زده خواهد شد. این کارشناس اقتصاد گفت: امروزه آمارهای مربوط به حوزه صنعت و بازرگانی را می‌توان از سازمان‌ها و مراکزی مانند مرکز آمار ایران، سازمان صنعت، معدن و تجـارت، گمرک جمهوری اسـلامی ایران، سـازمان توسعه تجارت، وزارت اقتصاد و امور دارایی و بانک مرکـزی دریافت کرد که این تعدد مراکز ثبت آمار و در برخی موارد شکل نادرسـت ارائه آمار باعث ایجاد مشکلاتی در استفاده از آمارها می‌شود. رهبری با اشاره به تناقضات آماری از سـوی فعـالان صنعتی و اقتصـادی، گفت: تناقـض ارقـام مربوط به آمارهای منتشرشـده توسط این سازمان‌ها و مراکـز یکـی از این مشـکلات اسـت. این تناقضات گاها به‌دلیل تهیه آمار از روش‌های گوناگون اسـت. به‌طور مثال، آمار واردات در بانک مرکزی به‌وسیله گواهی‌های ثبت آماری و در گمرک جمهوری اسلامی ایران براساس اظهارهای گمرکی و HS کدها تهیه می‌شوند. وی افزود: به‌دلیل متفـاوت بودن تعرفه‌های گمرکی کالا، بازرگانان عموما از HS کدهای با تعرفه گمرکی کمتر استفاده می‌کنند و در پاره‌ای از مـوارد یک HS کد برای گونه‌های مختلف یک کالا استفاده می‌شود که این امر باعث بروز اشکالات جدی در تهیه آمار است و صحـت اطلاعات تهیه‌شـده را زیر سـوال می‌برد. این کارشـناس اقتصـاد تاکید کرد: درباره آمارهای منتشر شده مربوط به میزان تولید کالاهای صنعتی و ظرفیت طرح‌های در حال احداث نیز اطلاعات براساس پروانه‌های بهره‌بـرداری، سـامانه آمار تولیـد واحدهای صنعتی و جوازهای تاسـیس صادر شـده از سوی سـازمان صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شوند. در زمینه پروانه‌های تولید می‌توان گفـت ظرفیت‌هـای اسـمی وگاه غیرواقعی درج‌شـده روی پروانه‌هـای بهره‌بـرداری واحدهـای صنعتی ایجـاد انحـراف در آمار می‌کنند. به این انحراف، آمار تولیدکننده‌های بـدون مجوز و پروانه بهره‌برداری را نیز اضافه کنیـد. این امـر درباره جوازهای تاسـیس و سـهولت تغییر ظرفیت اسـمی در جوازهای تاسـیس واحدهای در حال احداث و سامانه بهین‌یاب نیز صـدق می‌کند که صحت آمار تهیه شـده بر این اساس را زیر سوال می‌برد. درباره سامانه آمار تولید واحدهای صنعتی نیز می‌توان گفت به‌دلیل یکپارچگی فرآیندها و اسـتفاده از این آمـار در سـایر فرآیندهای وزارتخانه از جمله فرآیند دریافت مواد اولیه از بورس و پتروشـیمی و دو نرخی بودن قیمت کالاهـای سـهمیه‌ای، عمومـا از سـوی صنعت‌گران اطلاعات درست درج نمی‌شود تا سهمیه‌های بهین‌یاب واحدهای صنعتی برای خرید مـواد اولیه از بورس و پتروشـیمی‌ها کاهش پیـدا نکنـد. کافی اسـت نگاهی به اختـلاف قیمت حواله‌های مـواد اولیه‌ای که بدون سهمیه بهین‌یاب در بازار خریدوفروش می‌شوند، بیندازید!

رهبری گفت: به‌علاوه در بسـیاری از موارد، آمارهـای واحدهای صنعتی به روز نیسـت؛ بنابراین هیچ‌یک از آمارهـای موردنیاز برای طراحـی بیزینس‌پلـن برای سـرمایه‌گذاری در حـوزه صنعـت درسـت و دقیق نیسـت و در نتیجـه باعث بالا رفتن خطا و ریسـک سـرمایه‌گذاری می‌شـود. سـرمایه‌گذاران همواره به‌دنبال بازارهای شـفاف هسـتند و این شـفافیت محقق نمی‌شـود، مگر با ارائه آمارهای درسـت و بروزرسانی‌شـده از سوی سازمان‌ها و مراکز متولی تهیه آمار.

سخن پایانی

آمار علم اسـتخراج، بسط و توسعه دانش‌ها، تنظیـم، پـرورش و تحلیل داده‌هـای تجربی است. علم آمار، علم فن فراهم کردن داده‌های کمـی و تحلیل آنها به‌منظور به‌دسـت آوردن نتایجی اسـت که در خور اعتماد هستند. آمار به‌عنوان یک موضوع علمی شـامل مفاهیم و روش‌هایی است که امکان تجزیه‌وتحلیل را در حوزه‌های گوناگون فراهم می‌کند. با این‌وجود در حوزه آمـار و اطلاعات با کمبودهای جدی روبه‌رو هسـتیم. از یک‌سـو آمار ارائه شده در بسیاری از حوزه‌های صنعتی و اقتصادی دقیق و جامع نیستند.

از سوی دیگر نیز شفافیت بر فضای پردازش داده‌های آمـاری وجود ندارد و همین موضوع عمـلا کارایی این داده‌هـا را تحت‌تاثیر منفی قـرار می‌دهـد. عـلاوه بر ایـن، میـان آمار و اطلاعات ارائه‌شده از سوی نهادهای گوناگون، همخوانی وجـود ندارد. موارد یادشـده عملا کارایـی و عملکرد صنایـع را تحت‌تاثیر منفی قـرار می‌دهـد؛ بنابراین تجدیدنظـر در حوزه آمار و اطلاعات کشـور ضروری و لازمه توسعه اقتصادی است.

۷.۲ درصد اعتبارات حقوق دولتی معادن به استان‌ها پرداخت شد

براسـاس گزارش تفریغ بودجه ارائه شـده توسـط دیوان محاسبات، سازمان برنامه و بودجه فقط ۵۲۴ میلیارد تومان یعنی حدود ۷.۲ درصد حقوق دولتی وصولی را به اسـتان‌ها پرداخت کرده است.

به گزارش خانه ملت، براسـاس گزارش تفریغ بودجه سال ۱۴۰۰ و طبق بررسـی‌های دیوان محاسبات، با وجود وصول بالـغ بر ۱۹.۲۰۹ میلیارد تومان در حسـاب‌های خزانه بابت حقوق دولتی سـال ۱۴۰۰، اما سازمان برنامه و بودجه کشور برخـلاف تکالیف مقـرر قانونی به جـای تخصیص موضوع تبصره‌های (۴) و (۶) مـاده (۱۴) قانون معادن، فقط مبلغی معـادل ۱،۵۱۲ میلیارد تومان حـدود ۷ درصد وصولی را به وزارت صنعـت، معدن و تجارت و میزان ۵۲۴ میلیارد تومان یعنی حـدود ۷.۲ درصد وصولی‌ها را به اسـتان‌ها تخصیص داده است. در این خصوص وزارت در پرداخت سهم استان‌ها مفـاد تبصره (۶) مـاده (۱۴) قانون معادن کشـور را رعایت نکرده و سـهم برخی از اسـتان‌ها از میزان تخصیص مذکور، بالاتر از ۱۵درصد و سـهم برخی اسـتان‌ها نیـز حدود یک درصد بوده است.

براسـاس ماده ۱۴ قانون معادن، دارنده پروانه بهره‌برداری بایـد درصدی از بهای ماده معدنی موضـوع پروانه را به نرخ روز در سـر معدن به صورت اسـتخراج شـده یـا کانه‌آرایی شـده یا فـرآوری شـده در چهارچـوب بودجـه مصوب به تشـخیص وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت بـه عنـوان حقـوق دولتی بـه وزارت صنعت، معـدن و تجارت پرداخت کند.

تبصره ۴ ماده ۱۴ قانون معادن؛ دولت مکلف اسـت درآمد حاصـل از اجرای این ماده را همه سـاله در بودجه سـالانه منظور کند تا حداقل شـصت و پنج درصـد (۶۵درصد) آن در چهارچـوب قوانین و مقررات مالی کشـور و در راسـتای اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسـعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور توسـط وزارت صنعت، معدن و تجارت هزینه شود.

تبصـره۶ ـ دولت مکلف اسـت پانزده درصـد (۱۵درصد) از حقـوق دولتـی وصولـی را بـه اعتبـارات همان اسـتان اضافـه کنـد، بـه طـوری کـه تمـام اعتبـار یـاد شـده جهـت ایجـاد زیرسـاخت و رفـاه و توسـعه شهرسـتان با اولویت‌بخشـی کـه معـدن در آن واقـع شـده، اختصاص یابد.

توسعه اکتشافات پایه در کشور

احسان آشوری
کارشناس اکتشاف هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

کشف معادن تجارتی پرریسک و پرهزینه است و توجیه سرمایه‌گذاری برای ورود به چنین بخشی به دلیل ریسـک بالای آن چالش برانگیز و دشوار اسـت. تجربه کشـورهایی که در آنها اکتشـافات سیستماتیک و گسترده انجام شده، نشان می‌دهد که احتمال این کشـف بسیار پایین است (نسبت ۳ به ۱۰۰۰).

یکـی از دلایل موفقیت پاییـن، پیچیدگی‌های موجـود در تشـکیل مواد معدنـی و عدم قطعیت موجود در روش‌های اکتشافی است. این پیچیدگی ناشـی از ویژگی‌های بسیار متغیر و چند عاملی و وابسـته به مقیاس‌های مختلف، پدیده‌های درگیر در تشکیل مواد معدنی است.

برای کاهش این ریسـک اکتشافات مواد معدنی در مقیاس‌های مختلف و به صورت مرحله‌ای انجام می‌شود. اکتشـافات پایه که تقریبا معادل مرحله شناسـایی اسـت، اطلاعات اکتشـافی لازم برای انتخاب اهداف اکتشافی در مراحل بعدی را فراهم می‌کند.

بـا توجه به هزینه و ریسـک بالا در این مرحله، شـرکت‌های خصوصی کمتر به این محدوده وارد می‌شوند. قانون نانوشته‌ای وجود دارد که می‌گوید اکتشافات پایه برعهده دولت و سازمان‌های دولتی است.

در ایـران اما عـدم موفقیت این سـازمان‌ها در اکتشافات پایه که به نظر می‌رسد بر مبنای درستی اندازه‌گیری نشـده اسـت، موجب شد تا پهنه‌های اکتشافی به بخش خصوصی واگذار شود. اینکه این واگذاری‌ها نتایج مثبتی درپی داشـته اسـت یا نه باید مطابق شواهد و آمار ارائه شود که در دسترس نیست. بنابراین تخمین دقیقی از موفقیت یا عدم موفقیت این واگذاری‌ها وجود ندارد.

قضـاوت اولیـه در مواجهه با چند مورد نشـان می‌دهد این امر موجب بهبود کشـف ماده معدنی شده است. البته حتما نقدهایی در نوع واگذاری و نوع اجرای اکتشافات وجود دارد.

به نظر می‌آید ادامه واگذاری پهنه‌های اکتشافی به بخـش خصوصی در جهت بهبود کشـف ماده معدنی در کشـور امـری ضروری اسـت. به ویژه شـرکت‌هایی که دارای توان مالـی و فنی بالایی هسـتند. البتـه بدیل‌هایی مانند فعالیت بیشـتر سـازمان زمین شناسـی و اکتشـاف مواد معدنی در اکتشـافات پایـه وجـود دارد. در این راسـتا مجموعه‌های بزرگی مانند شـرکت سرمایه‌گذاری توسـعه معادن و فلزات آمادگی ورود به این عرصه دارند. ولی دو زمینه‌سـازی مهم در این امر وجود دارد که مجموعه توسعه معادن و فلزات تلاش‌هایی در این زمینه انجام داده است.

بـه کارگیری ایده‌هـا و مفاهیم روز اکتشـافی ماننـد مفهـوم Mineral System و اسـتفاده از روش‌های مناسـب اکتشـافی ماننـد داده‌های ماهـواره‌ای چنـد طیفـی و ژئوفیزیـک هوایی از مواردی اسـت که در اکتشـافات پایه به آن توجه شده است.

این روزها از روش‌های نوین اکتشافی در محافل مختلف فراوان سخن رانده می‌شود و به نظر می‌آید به خصوص در زمینه مطالعات ژئوفیزیکی هوایی از ظرفیت‌های داخلی به خوبی اسـتفاده نشده است و مسئله تنها به‌کارگیری روش‌های نوین نیست.

شـرکت‌های بزرگ باید آمادگی پذیرش ریسک ورود به اکتشـافات پایه را داشته باشند و در نظر بگیرند که در مرحله شناسایی، هدف، کشف ماده معدنی نیست، بلکه هدف تعیین اهداف اکتشافی اسـت که ریسـک هزینه‌هـای اکتشـافی در آن پایین‌تر باشد.

روزگار معدن

سه‌شنبه ● ۳ آبان ۱۴۰۱ ● ۲۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ ● ۲۵ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۴۵

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
چاپ: هنر سرزمین سبز
www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

بورس کالا
محلی برای تنظیم بازار نیست

شاهین کرمی
کارشناس بازار کالایی

بورس کالا به‌عنوان بستری برای تقابل میان عرضه و تقاضای محصولات گوناگون در کشور ما است.

این ابزار در طول سال‌های گذشته، بیش از پیش مورد توجه بوده، تا جایی که لیست محصولات عرضه‌شده در این بستر به شدت افزایش یافته و هنوز هم توسعه می‌یابد. با این وجود باید تاکید کرد که اصولا بورس کالا محلی برای تنظیم بازار نیست.

البته سیاست‌های نهاد قانون‌گذار می‌تواند به عرضه و تقاضا جهت دهد. بر همین اساس نیز در طول سال‌های گذشته، سیاست‌گذاران از بورس کالا به‌عنوان بستری برای تنظیم شرایط خریدوفروش محصولات گوناگون استفاده کرده‌اند.

در همین حال نیز فروش محصولات معدنی و صنایع معدنی از طریق بورس کالا رونق یافته است. عرضه محصولات مختلف از بستر بورس کالا، مزایای دیگری نیز دارد.

این اقدام می‌تواند به منزله حذف واسطه‌گری از فرآیند فروش باشد؛ بنابراین باید منتظر از بین رفتن رانت و به‌دنبال آن گپ‌هایی باشیم که امکان سوءاستفاده را برای دلالان ایجاد می‌کند.

برای بررسی عملکرد بورس کالا می‌توان از سابقه عرضه محصولاتی همچون فولاد و سیمان در این رینگ معاملاتی نام برد. فولاد و محصولات فولادی چند سالی می‌شود در بورس معامله می‌شوند. سیمان نیز از سال گذشته وارد بورس شده است.

محدودیت‌هایی که به‌تازگی بر روند خرید و فروش سیمان اعمال شده، موجب شده مصرف‌کننده واقعی و نه دلالان اقدام به خرید این محصول کنند؛ بنابراین در گذر زمان، بسیاری از چالش‌های حاکم بر عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا برطرف شده‌اند.

بورس کالا حتی از توان کافی برای عرضه محصولات نهایی نیز برخوردار است. شرکت‌های تولیدکننده محصولات نهایی خود را در بورس کالا عرضه می‌کنند و مصرف‌کننده نهایی می‌توانند براساس مشخصات این محصولات، اقدام به خرید آنها کند.

ضمن آنکه در بورس کالا، ابزارهای مختلفی با هدف بهبود عملکرد این نهاد همچون گواهی‌های سپرده کالایی، قراردادهای مشتقه و... راه‌اندازی شده است.

قطعا بورس کالا این ظرفیت را دارد که به ابزاری برای کشف قیمت واقعی محصولات بدل شود و شفافیت معاملات را بیشتر کند.

در همین حال، امکانی برای مدیریت واسطه‌ها و ابزارها نیز فراهم کند. اما آنچه اهمیت دارد این است که کالاهای اساسی در بستر عرضه و تقاضای واقعی قیمت‌گذاری شوند.

در ادامه باید تاکید کرد که بورس کالا در کشور ما از قدمت بورس اوراق برخوردار نیست و تازگی دارد.

انتظار می‌رود زمان کافی به بورس کالا داده شود تا تاثیرات آن بر فرآیند توسعه مشخص شود. بورس کالا علاوه بر بحث پذیرش و عرضه محصولات جدید، نیاز دارد ابزارهای خود را هم گسترش دهد. در همین حال، معاملات گواهی سپرده کالا روی انواع محصولات اعم از محصولات کشاورزی، محصولات سرمایه‌گذاری اعم از سکه و شمش طلا و محصولات سیمانی و شیشه و... تعریف شده‌اند می‌تواند باعث توسعه و رونق بورس کالا شود.

این کارشناس بازار کالایی تاکید کرد: در تمام دنیا، بورس‌های کالایی نقش عمده‌ای در تعیین قیمت کالاها دارند، انتظار می‌رود این روند در کشور ما نیز ادامه داشته باشد.

مکانیسم بورس کالا، قیمت‌گذاری براساس عرضه و تقاضاست. با این وجود، ما در کشور در طول سال‌های گذشته با چالش چندنرخی بودن قیمت ارز روبه‌رو بوده‌ایم. این موضوع آسیب‌هایی را به فرآیند کشف قیمت محصولات در بورس کالا تحمیل کرده است.

کما اینکه در مواردی شاهد گپ قیمتی میان بهای یک محصول در بازار آزاد و بورس کالا بوده‌ایم، اما در حال حاضر به مرور این چالش و گپ قیمتی یادشده برطرف شده و همزمان بسیاری از مسائل و مشکلات نیز رفع شده‌اند.

مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها اجرایی می‌شود؟

درآمدزایی دولت از بورس پایان ندارد

مرضیه احقاقی

در نخستین روز از هفته پایانی مهر، رئیس سازمان بورس در نامه‌ای به رئیس سازمان امور مالیاتی، خواستار اجرای مصوبه شورای‌عالی بورس در راستای معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها شد.

بی‌توجهی سازمان امور مالیاتی به اجرای این مصوبه، اختلافات حقوقی قابل‌توجهی را برای کارگزاران و سهامداران بورسی ایجاد کرده است. علاوه بر این، برخی معتقدند کاهش اعتماد فعالان اقتصادی به سازکار بازار سرمایه و مصوبات حمایتی به ریزش این نهاد مالی منتهی شده است. البته این نخستین باری نیست که مصوبه‌ای در فرآیند اجرا با چالش روبه‌رو می‌شود و پیش از این نیز بارها شاهد مصوبات متعددی بودیم که تصمیم‌گیران امر از اجرای آن سر باز زده و در نهایت منجر به بروز مشکلات در اقتصاد کلان شده است. برخی از فعالان بازار مصوبه بی‌توجهی به اجرای مصوبه اخیر معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها را از این دست مصوبات می‌دانند.

در این شرایط، نه‌تنها اثرات مثبت این‌گونه مصوبات بر عملکرد اقتصاد و بازار سرمایه نمایان نمی‌شود، بلکه ممکن است موج بی‌اعتمادی حاکم بر بازار سرمایه را نیز تشدید کند. به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه تا زمانی که وحدت رویه‌ای میان تیم اقتصادی دولت و نهادهای تصمیم‌گیر و اجراکننده قانون وجود نداشته باشد و ضمانت اجرایی لازم برای قوانین، تدوین نشود، شاهد بروز چنین مشکلاتی خواهیم بود. «روزگارمعدن» در این گزارش به شرایط اجرا شدن یا بی‌توجهی به اجرای مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

> مجلس شورای اسلامی در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب خرداد سال گذشته، تشخیص مصادیق معافیت از مالیات بر ارزش‌افزوده را به شورای‌عالی بورس واگذار کرده و بر لازم‌الاجرا بودن این قانون از دی همان سال تاکید دارد

مصوبه‌ای که اجرایی نشد

با توجه به تصویب قانون مالیات بر ارزش‌افزوده در خرداد سال گذشته از سوی مجلس شورای اسلامی و لازم‌الاجرا شدن این قانون از دی همان سال و براساس جزء ۹ بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازار خارج از بورس به تشخیص شورای‌عالی بورس از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند. همان‌طور که اشاره شد، تشخیص مصادیق خدمات بازارسرمایه به شورای‌عالی بورس محول شده و براساس مصوبه این شورا یکی از مصادیق خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا که از پرداخت مالیات و عوارض معاف است، کارمزد یا سود دریافتی مربوط به «اعتبارات اعطایی به مشتریان شرکت‌های کارگزاری» است. گفتنی است با وجود تصویب این قانون و لازم‌الاجرا بودن آن، اما هنوز اجرایی نشده و شرکت‌های کارگزاری و سرمایه‌گذاران همچنان این مالیات را پرداخت می‌کنند. در همین راستا، کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار درباره چرایی اجرا نشدن معافیت مالیاتی «اعتبارات اعطایی به مشتریان شرکت‌های کارگزاری» پیگیری‌های متعددی داشته و به نظر می‌رسد سازمان امور مالیاتی حلقه گمشده برای عملیاتی شدن این معافیت است. بنابراین دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در نامه‌ای به وزیر اقتصاد و دارایی، درخواست ابلاغ بخشنامه‌های اجرایی برای معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده خرید اعتباری را کرد. محمدرضا دهقانی‌احمدآباد، دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، طی نامه‌ای به وزیر اقتصاد خواست تا دستور دهد، سازمان امور مالیاتی ضمن ابلاغ بخشنامه‌های اجرایی لازم در این زمینه، تکلیف وجوه پرداخت شده بابت مالیات بر ارزش‌افزوده کارمزد اعتبارات اعطایی کارگزاران از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به حساب خزانه را نیز معین کنند. در ادامه رئیس سازمان بورس در نامه‌ای به رئیس سازمان امور مالیاتی کشور خواستار اجرای مصوبه ۱۴ دی ۱۴۰۰ و ۱۰ خرداد ۱۴۰۱ شورای‌عالی بورس در راستای معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها شد. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، مجید عشقی در این نامه متذکر شده که باوجود لازم‌اجرا بودن قانون صدرالاشاره، ممیزان مالیاتی به‌ویژه درباره کارمزد اعتبارات اعطایی به مشتریان از سوی شرکت‌های کارگزاری، همچنان براساس بخشنامه‌های سابق اقدام می‌کنند. بنابراین در راستای تسریع در اجرایی شدن مصوبات شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار و همچنین پیشگیری از ورود خدشه جدی به اعتماد عمومی فعالان بازار نسبت به حاکمیت قانون و سازکار بازار سرمایه، خواهشمند است دستور فرمایید با «قید تسریع» بخشنامه‌های اجرایی لازم در این زمینه به واحدهای تابع ابلاغ و از تاریخ ابلاغ مصوبات شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار به آن سازمان، رسیدگی ممیزهای مالیاتی براساس قانون و مقررات جدید انجام شود.

قوانینی که ضمانت اجرایی ندارند

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: با توجه به شرایط نابسامان حاکم بر بورس تهران، سهامداری در این بازار به ضرر فعالان بازار سرمایه است. در چنین شرایطی هر اقدامی که به کاهش هزینه نقل‌وانتقال سهام منجر شود یا هزینه سهامداری را کاهش دهد، مثبت ارزیابی می‌شود. وی گفت: خریدوفروش سهام مشمول هزینه‌هایی می‌شود. سهامداران در فرآیند نقل‌وانتقال سهام ۱.۲۵ درصد کارمزد و مالیات پرداخت می‌کنند. حال هرچه درصد یادشده کاهش یابد، شاهد روان شدن بازار خواهیم بود. کاهش درصد یادشده به افرادی کمک می‌کند که معاملات روزانه یا نوسان‌گیری‌هاشان افزایش پیدا کند. در همین حال، سرمایه‌داران را به حضور در بورس تهران و معامله در این بازار تشویق می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: علاوه بر این، با اجرای مصوبات یادشده، حجم معاملات بیشتر می‌شود و حتی احتمال ورود سرمایه‌های جدید به بورس تهران وجود دارد. فلاح در ادامه و درباره دلایل اجرایی نشدن چنین مصوباتی اظهار کرد: سازمان امور مالیاتی برآوردهایی را از درآمدهای مالیاتی دارد. این سازمان موظف به اخذ این درآمدهای مالیاتی و واریز آن به خزانه دولت است. حال اجرای چنین مصوباتی به‌منزله کاهش درآمدهای این سازمان خواهد بود. در چنین شرایطی امکان دارد مدیران یا تصمیم‌گیران، اجرای یک مصوبه را به تاخیر بیندازد. این تاخیر به‌منزله افزایش درآمدهای مالیاتی دولت است. با این وجود، آسیب‌های قابل‌توجهی را به سهامداران بورسی کشور تحمیل می‌کند. وی افزود: متاسفانه کوتاهی در روند اجرای مصوبات قانونی در میان نهادهای گوناگون قابل‌توجه است. در واقع بسیاری از مصوبات قانونی، ضمانت اجرایی کافی ندارند و همین موضوع مانع اجرای دقیق و به موقع این قوانین می‌شود. فلاح گفت: این‌گونه مصوباتی که به فرآیند اجرای آنها توجه کافی نمی‌شود، متعدد هستند. کما اینکه چندی پیش مصوب شد صندوق توسعه ملی بخشی از منابع خود را در صندوق تثبیت بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری کند. با این وجود، موانع متعددی در مسیر این سرمایه‌گذاری ایجاد شد. این اقدام با تاخیر اجرایی شد و در نهایت منابع لازم و مصوب، به‌طور کامل در اختیار صندوق تثبیت بازار سرمایه قرار نگرفت. این کارشناس بازار سرمایه گفت: این‌گونه کوتاهی‌ها قابل توجه هستند. درواقع تا زمانی که ضمانت اجرایی برای چنین طرح‌ها و مصوباتی وجود ندارد، تصمیم‌گیران می‌توانند در اجرای وظایف قانونی خود کوتاهی کنند. وی افزود: شرایط سهامداران و بازار سرمایه جزو اولویت‌های سازمان امور مالیاتی نیست؛ بنابراین در شرایطی که الزام قانونی برای اجرای مصوبات وجود ندارد، مدیران این سازمان نیز از اجرای این مصوبات سر باز می‌زنند یا اجرای آن را به تاخیر می‌اندازند.

فلاح در ادامه تاکید کرد: در شرایطی که جریمه لازم برای اجرایی نکردن قوانین وجود ندارد، اجرای مصوبات یا بخشنامه‌ها، دلبخواهی می‌شود. یا مدیران بنا به نظرات شخصی خود، تصمیم‌گیری می‌کنند. در چنین شرایطی، مدیری که از اجرای قانون سرباز می‌زند یا آن را به تاخیر می‌اندازد، بازخواست نمی‌شود. وی گفت: قوانین موردبحث با هدف بهبود عملکرد بازار سرمایه مصوب می‌شود، اما در نبود قوانینی جامع، عملکرد این سازمان به‌شدت تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد. این درحالی است که بورس تهران می‌تواند به‌عنوان مرجعی برای جذب سرمایه و اجرای اقدامات درست اقتصادی شناخته شود. با این وجود در چند سال اخیر و به‌دنبال سیاست‌گذاری‌های غلط دولت، عملا کارآیی این بخش مهم زیر سوال رفته است. فلاح تاکید کرد: دولت موظف است نسبت به شرایط بازار سرمایه حساس باشد. رئیس‌جمهوری و معاونان اقتصادی دولت، وعده بازگشت رونق به بورس تهران را داده‌اند. درنتیجه نباید نسبت به شرایط کنونی بورس، بی‌تفاوت باشند. در واقع انتظار می‌رود این سیاست‌گذاران در راستای عمل به وعده‌های خود، قوانین و مقرراتی را مصوب کنند که ضمانت اجرایی لازم را داشته باشند و اعتماد را به بازار بازگردانند.

این کارشناس بورس گفت: مشکلات این روزهای بورس ما، از نبود اطمینان نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران نشأت می‌گیرد. در واقع تصمیماتی اخذشده که اعتماد مردم و سرمایه‌گذاران به بورس از بین رفته؛ بنابراین راهکار اصلی در چنین شرایطی، جلب مجدد اعتماد مردم به بورس است.

تکرار مغایرت میان عملکرد تیم اقتصادی دولت

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی پیگیری اجرای مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها از سوی رئیس سازمان بورس، اظهار کرد: ارسال چنین نامه‌ای، تکرار چندباره اجرایی نشدن قانون است. اینکه در حوزه‌های مالیاتی مختلف، تفاسیر متعددی از یک مصوبه وجود دارد یا برخی حوزه‌ها از اجرای مصوبات قانونی، سر باز می‌زنند، از منظر قانونی قابلیت پذیرش ندارد. وی افزود: ناهماهنگی‌هایی که میان نهادهای اجرایی و اقتصادی وجود دارد، به عملکرد بازار سرمایه آسیب‌هایی را تحمیل می‌کند. مغایرت موجود در مسیر دریافت مالیات از سهامداران بورسی موردبحث نیز یکی از همین موارد است. آقابزرگی گفت: اگر این مصوبه به‌درستی اجرایی شود، سازکار بسیار مناسب و اثرگذاری برای بورس تهران است. این فعال بازار سرمایه افزود: فعالان حوزه مالیاتی از فعالان اقتصادی می‌خواهند، دلایل منع دریافت مالیات از یک بخش اثبات شود. آقابزرگی در ارزیابی ارسال نامه از سوی رئیس سازمان بورس برای پیگیری درخواست کارگزاران بورس گفت: یکی از وظایف سازمان بورس حمایت از حقوق سهامداران است. بنابراین ارسال چنین نامه‌ای و تذکر به مسئولان مربوطه مثبت ارزیابی می‌شود، اما در حال حاضر نکته اصلی وجود مغایرت میان تیم اقتصادی دولت است. وی گفت: وزیر امور اقتصادی و دارایی ریاست شورای‌عالی بورس را بر عهده دارد. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار نیز به‌عنوان سخنگو و دبیر این شورا فعالیت می‌کند. در همین حال باید خاطرنشان کرد که سازمان امور مالیاتی کشور نیز یکی از سازمان‌های وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی است؛ بنابراین شرایط یادشده به‌منزله بروز تناقض آشکار میان عملکرد این سازمان با نهاد بالادستی خود است. آقابزرگی تاکید کرد: متاسفانه چنین تناقضاتی میان تصمیمات تیم اقتصادی دولت متعدد هستند. این تناقضات به‌عنوان نقطه ضعف و یکی از ریسک‌های اصلی بازار سرمایه شناخته می‌شود. در همین حال به تشدید فضای بی‌اعتمادی میان فعالان صنعتی و اقتصادی منتهی می‌شود. وی افزود: متاسفانه چنین تناقضاتی و نبود وحدت رویه میان فعالان اقتصادی و نهادهای گوناگون تصمیم‌گیر، قابل توجه است و همین موضوع آسیب‌های جدی را به عملکرد صنایع تحمیل می‌کند. این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته بازار سرمایه در حال حاضر با چالش‌های اساسی روبه‌رو است؛ بنابراین اصلاح این شرایط و اجرایی شدن مصوبه موردبحث نیز تاثیر جدی و اثرگذاری بر بهبود شرایط بورس ندارد. به‌ویژه آنکه اثرات چنین مصوباتی بر عملکرد بورس، از قبل نمایان می‌شود. البته چنین شرایطی مردم را بیش از پیش به اجرای مصوبات بورسی و بازگشت رونق به این بازار، بی‌اعتماد می‌کند.

سخن پایانی...

مجلس شورای اسلامی در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب خرداد سال گذشته، تشخیص مصادیق معافیت از مالیات بر ارزش‌افزوده را به شورای‌عالی بورس واگذار کرده و بر لازم‌الاجرا بودن این قانون از دی همان سال تاکید دارد. در ادامه و براساس مصوبه شورای‌عالی بورس، کارمزد یا سود دریافتی اعتبارات اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها به‌عنوان یکی از مصادیق خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا شناسایی شد. فعالان بازار سرمایه معتقدند این مصوبه به‌محض تصویب در شورا لازم‌الاجرا خواهد بود. این در حالی است که ممیزان مالیاتی صرفا براساس بخشنامه صادرشده از سوی سازمان امور مالیاتی قوانین مصوب را اجرا خواهند کرد. همین تناقض نیز به چالشی میان فعالان بورس تهران و سازمان امور مالیاتی بدل شده است. حال باید دید که تصمیم‌گیران امر میان سود سهامداران بورسی یا درآمدهای مالیاتی دولت، کدام را انتخاب می‌کنند؟

رشد ۱۷ درصدی ارزش معاملات فرابورس در مهر

آخرین هفته کاری مهرماه در بازارهای فرابورس ایران بیش از ۱۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ورقه بهادار به ارزش بالغ بر ۱۸۲ هزار و ۱۸۵ میلیارد تومان دست‌به‌دست شد که از افزایش ۶ و ۱۷ درصدی حجم و ارزش معاملات نسبت به هفته قبل حکایت دارد.

به گزارش روابط‌عمومی فرابورس، نگاهی به آمار معاملات سهام به تفکیک بازارهای مختلف نشان می‌دهد در هفته منتهی به ۲۹ مهرماه در بازار اول، معاملاتی به ارزش یک هزار و ۱۲۱ میلیارد تومان و در بازار دوم نیز ۸۴۷ میلیارد تومان دادوستد ثبت شده که این ارقام نسبت به هفته قبل به ترتیب ۲۹ و ۱۳ درصد کاهش یافته است. همچنین در این هفته حجم معاملات در بازار اول با جابه‌جایی ۲.۴ میلیارد ورقه، کاهش ۲۷ درصدی را به دنبال داشت، این درحالی است که در بازار دوم تغییر مالکیت ۳.۴ میلیارد سهم، رشد ۸ درصدی حجم معاملات این بازار را نسبت به هفته کاری قبل از آن رقم زد.

در این مدت در بازار پایه نیز معامله‌گران اقدام به خریدوفروش ۳.۹ میلیارد ورقه کردند که به ثبت ارزش یک هزار و ۶۴۴ میلیارد تومانی در مجموع تابلوهای این بازار انجامید.

شاخص کل فرابورس نیز در این هفته کمتر از یک پله افت داشته و به ۱۷ هزار و ۸۵۳ رسید که تغییر چندانی نسبت به هفته پیش از آن نداشته است.

بررسی آمارها از این حکایت دارد که در هفته اخیر در بازار ابزارهای نوین مالی ۷ میلیارد برگه دارایی مالی به ارزش ۱۷۸ هزار میلیارد تومان دادوستد شد که از افزایش ۱۷ درصدی ارزش معاملات حکایت داشت.

در هفته منتهی به ۲۹ مهرماه همچنین ۱.۸ میلیارد برگه مالی اسلامی به ارزش ۱۷۲ هزار و ۶۴۴ میلیارد تومان در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس معامله شد که حجم و ارزش آن به ترتیب ۱۷ و ۱۶ درصد رشد کرده است.

علاوه بر این، ارزش معاملات صندوق‌های قابل معامله در هفته اخیر با تجربه افزایش ۲۴ درصدی به ۵ هزار و ۸۰۹میلیارد تومان رسید.

همچنین معاملاتی به ارزش ۶۲ میلیارد تومان در اوراق گواهی تسهیلات مسکن به ثبت رسید که با ۲۲ درصد کاهش مواجه شده و حاکی از استقبال کمتر سمت تقاضا در بازار مسکن دارد.

بررسی آمار معاملات خرد بازار سهام و اختیار سهام هفته اخیر نیز نشان می‌دهد بالغ بر ۴۰ درصد ارزش معاملات سهام فرابورس در ۵ گروه «خودرو و ساخت قطعات»، «سرمایه‌گذاری‌ها»، «بیمه و صندوق‌های بازنشستگی به جز تامین اجتماعی»، «محصولات شیمیایی» و «بانک‌ها و موسسات اعتباری» به ثبت رسیده است که خودرو و ساخت قطعات با ۱۱ درصد، بیشترین سهم از ارزش معاملات را از آن خود کرده است. در نهایت ارزش بازار فرابورس در هفته منتهی به ۲۹مهرماه به یک هزار و ۷۰۰هزار میلیارد تومان رسیده که در مقایسه با هفته قبل، کمتر از یک درصد کاهش یافته است.